

MAGYAR LÁDA

Primredactor și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

VII. — 60 (1774) Oradea, 1938. marc. 16

Taxa postală plătită și aprobată de Dir. Gen. P.

ROMANIA

POSTA

A román sajtó vezető lapjai Ausztria csatlakozásáról

Vége a dunai szövetség álmának. — Előterbe lépett Csehszlovákia problémája, hogy ki tud-e egyezni Németországgal.

Bucuresti. Saját tud. Ausztria Németországhoz való csatlakozásáról a *Curentul*-ban *Pamfil Seicariu* így ír:

Mit jelent Ausztria annektálása? Az egész francia tervnek a felborulását Középeurópában. Megszűnt ezzel a dunai federáció álma, amely egy 65 milliós államszövetséget foglalt volna magába: Ausztriát, Magyarországot, Jugoszláviát, Romániát és Csehszlovákiát, egyenlő szabadságban társítva. Ezt a logikus, de mesterséges, tehát életképtelen alakulatot, amely mellett a Népszövetség is bábáskodott, brutálisan szétrombolta most Németország. Kevésbé érdekes most már, hogy tetszik-e nekünk ez a fordulat, vagy sem; hogy megfelel-e az érdekeinknek, vagy sem? Kötelesek vagyunk megbarátkozni vele és hozzáigazítani érdekeink védelmi vonalát.

Az *Universul* mai elsőoldali cikke így ír: Ausztria függetlenségét előírta a versaillesi és saint-germaini békeszerződés. Ha az osztrák nép önrendelkezési joga alapján hozzájárul a függetlenség feloldásához, ezt

az önállóságot nehéz megvédeni a nemzeti akarat és az etnikai elv ellenére, ami maguknak a békeszerződéseknek is az alapja. Ezzel a jogi érveléssel és a diplomáciai indokolással magyarázzák a nagyhatalmak passzívítását

az osztrák eseményekkel szemben. A valóságos magyarázat azonban a *Ducának* ama elhatározása, hogy elfogadja a befejezett ténnyé. Nem lényeges, hogy *Mussolini* tudott-e előre erről, vagy sem; az eredmény az, hogy az olasz politika feláldozza az osztrák függetlenséget az olasz-német szolidaritásnak és a berlin-római tengelynek. Belenyugszik abba, hogy Németország berendezkedjék Középeurópában, mert az ő figyelme a Földközi-tenger és Afrika felé irányul.

Olaszország félreállása miatt London és Párizs akciója lehetetlenné vált. Most

Csehszlovákia biztonsága a kulcsa annak, ami a középeurópai egyensúlyból még megmaradt. A holnap problémája az, hogy vajjon Prága tud-e majd kétoldali megállapodást létesíteni

és hogy Franciaország és Anglia vállalnak-e határozott kötelezettséget Csehszlovákia mellett? E pillanatban Németország három szövetségese: Itália, Jugoszlávia és Magyarország hivatalos elégtétellel fogadják az Ausztriában befejezett ténnyé, amely elégtétel takarja a mai meglepetést és a holnapi aggodalmat. Az európai államok általában azt kérdezik: hogy vajjon hihetnek-e még a béke megszervezésében, vagy pedig meg kell elégedniük a háború elhalasztásával?

A csatlakozást követő pénzügyi és gazdasági intézkedések

Bécsből jelenti a *Curentul* külön tudósítója: A népszavazás megejtése után, amely a politikai csatlakozást lesz hívatva betetőzni, a német kormány hozzálát azoknak az előre elkészített terveknek a végrehajtásához, amelyek a pénzügyi és gazdasági csatlakozást célozzák.

Az angol parlament osztrák vitája

Chamberlain miniszterelnök nagy beszédben ismertette, hogy kormánya milyen figyelmeztetéseket adott Németországnak. — A történetek folytán kevesbült az angol kormány reménye, hogy a nemzetek közötti fé'reértés kiküszöbölhető legyen. Az angol fegyverkezési program kiépítése a további teendő

Előzetes vita a csehszlovákiai népkisebbségekről

Londonból jelentik: Feszült érdeklődés előzte meg hétfőn az angol alsóház ülését, amelyen Chamberlain miniszterelnök hosszabb nyilatkozata vezette be az ausztriai eseményekkel kapcsolatos külügyi vitát.

Az alsóház ülése délután zsufolt padsorok előtt nyílt meg. Az egyetlen politikai kérdést Henderson képviselő intézte a miniszterelnökhöz. Azt kérdezte, hogy tekintettel a német-cseh viszonyra, javasolja-e az angol kormány a Népszövetség Tanácsának, kérjen beszámolót a prágai kormánytól a kisebbségek helyzetéről, hogy a Tanácsnak módjában legyen megállapítani, vajjon teljesítette-e a cseh kormány az idevonatkozó kötelezettségeit.

Chamberlain: A kisebbségek a Népszövetség előtt eljárást indíthatnak a kisebbségi szerződés megszegésével kapcsolatos panaszok elintézésére. Ilyen eljárás híján nem hiszem, hogy a javasolt lépés a jelen körülmények között célszerű volna.

Henderson hangoztatta, hogy a cseh kormány képviselője nemrég kijelentette, hogy kormánya kész a Népszövetség Tanácsa előtt megmagyarázni és indokolni a német kisebbséggel szemben való bánásmódját.

Chamberlain: Ez még nem jelent kezdeményezést.

AZ AUSZTRIAI NAGY VALTOZÁS ELŐZMÉNYEI

A miniszterelnök ezután hosszabb beszédben nyitotta meg az alsóház külügyi vitáját.

— A berchtesgadeni találkozás eredménye — mondotta — a német kancellár kijelentése szerint az 1936 júliusi egyezmény kereteinek kiterjesztése volt. Ebben az egyezményben Németország elismeri Ausztria függetlenségét, viszont Ausztria elismerte azt a ténnyé, hogy német állam. Bármilyen legyen is a berchtes-

gadeni találkozás eredménye, a létrejött meg egyezés alapja még Ausztria függetlensége volt. Az elmúlt szerdán Schuschnigg úgy találta, az volna a legjobb mód a belpolitikai bizonytalanság megoldására, ha népszavazást tart Ausztria jövőjéért. Ezt nem látták szívesen sem a berlini kormány, sem a nemzeti szocialisták.

— Az ügy válsághoz közeledett pénteken délelőtt, amidőn Seyss-Inquart és Glaise-Horsteanu ultimátumot intéztek Schuschnigg-hoz és követelték a népszavazás elejtését és azzal fenyegetőztek, hogy kérelmük elutasítása esetén, a nemzeti szocialisták tartózkodni fognak a szavazástól és zavargások következhetnek be. A nemzeti szocialisták nem fogadták el Schuschniggnek azt a közvetítő ajánlatát, hogy később majd egy második népszavazást tartanak. Később Schuschnigg úgy érezte, hogy polgárháború és katonai bevonulás fenyegeti, engedett és hajlandó volt lemondani azzal a feltétellel, ha a nemzeti szocialisták nem borítják fel Ausztria békéjét.

TANÁCSKOZÁSOK HALIFAX LORD ÉS RIBBENTROP KÖZÖTT — A BERLINI ANGOL NAGYKÖVET TILTAKOZÁSA

Chamberlain ezután az események további fejleményeit ismertette, áttért a német csapatok bevonulására, majd így folytatta:

— Halifax külügyminiszter csütörtökön délelőtt tanácskozott Ribbentrop német külügyminiszterrel és nagyon komoly intelmet intézett hozzá az osztrák helyzet ügyében. Főként azt hangoztatta Halifax, hogy Anglia a legnagyobb fontosságot tulajdonítja annak, hogy minden lehető el kell követni annak biz-

A pénzügyi egyesüléshez nem elég a két ország közötti határ megszüntetése. A megoldandó pénzügyi kérdés főpontja az, hogy a márka és a schilling hivatalos csereértékét megállapítsák. Ezen a ponton ugyanis eltérő a szakértők véleménye. Ha a két pénznem közötti viszonyt hivatalos értékük alapján állapítják meg — ahogyan a berlini szakértők vélik, — akkor a helyzet a következő lesz: a birodalmi márka hivatalosan 358 milligramm aranytartalommal bír, a schilling pedig 166.67 milligramm aranyat tartalmaz, eszerint tehát egy márka 2.10 schillinget ér.

Természetesen ez csak elméletileg állítható így, mert a valóságban sem a márkának, sem a schillingnek nincs ilyen aranyértéke. Különösen nagy a különbség a márkánál. Bécsi pénzügyi körök állításai szerint elfogadható lenne ez az értékelés: 1 márka 1.35 schilling. A bankjegyek árfolyamát tekintve pedig a márka egyenlő lenne a schillinggel.

A kérdés tehát nem olyan egyszerű. A pénzügyi egyesítés különféle érdekek összehangbáhozásától függ, amelyek a népszavazás után az előre elkészített tervek alapján találnak megoldást.

tosítására, hogy az osztrák népszavazás beavatkozás, vagy megfélemlítés nélkül folyjon le. Pénteken a berlini angol nagykövét erőlyes tiltakozást jelentett be Berlinben az erőszakkal alátámasztott újabb fenyegetések használata

A német kormány válasza visszautasította az angol tiltakozást. — Németország és Ausztria viszonyának rendezése a német nép belügye

Chamberlain ezután felolvasta a német kormány választát, amelyet a berlini német nagykövethöz intézett levél tartalmaz. A levelet Neurath írta alá és az többek között ezeket foglalta magában:

— A német kormány nevében ki kell jelentenem, hogy az angol kormánynak nincs semmi joga ahhoz, hogy Ausztria függetlensége megvédelmezésének szerepét követelje magának. Az osztrák kérdésre irányuló diplomáciai megbeszélések során a német kormány nem hagyta kétségben az angol kormányt abban a tekintetben, hogy Németország és Ausztria viszonyát német belügynek tekinti és az nem érint harmadik hatalmat. Ennélfogva a német kormány mint megoldatlant, vissza kell hogy utasítsa az angol kormány tiltakozását, még ha az feltételes volna is.

Neurath levele a közelmúlt eseményeit is ismertetette s azt állította, hogy Ausztriában túrhelytelen helyzet állott elő s ez vezetett a berchtesgadeneri megbeszéléshez. Az egyezmény — ha Ausztria a berchtesgadeneri megbeszélés szellemében hajtott volna végre — békés fejlődésre vezetett volna. E helyett Schuschnigg saját felelősségére bejelentette a népszavazást, melynek célja az osztrák nép túlnyomó tömegének politikai üldözése lehetett. Ez rendkívül válságos helyzetet idézett elő. Neurath szerint nem igaz az, hogy Berlin nyomást gyakorolt volna, különösen valótlán, hogy ultimátumot intézett volna Bécshez és követelése nem teljesítése esetén német csapatok vonultak volna be Ausztriába. Továbbiakban a levél azt állítja, hogy a német csapatok küldését osztrák részről vetették fel. Miután Ausztriát véres

ellen egy független állammal szemben. Ezt megelőzően magam is nagyon komoly előterjesztést tettem ugyanez irányban Ribbentropnak, akivel Halifax külügyminiszter ugyanazon nap még két megbeszélést folytatott.

polgárháború veszélye fenyegette, a német kormány elhatározta, hogy eleget tesz az osztrák kérésnek. Veszedelemes következményekkel járna. Neurath szerint, ha harmadik fél Németország békés szándékaival és törvényes céljaival ellentétben olyan befolyást akarna gyakorolni az ausztriai fejlődésre, mely nem fér össze a német nép önrendelkezési jogával.

Vita a német kormány levelével. Anglia a Népszövetség okmánya alapján követeli a beleszólást Ausztria ügyébe

Az angol kormány csak azt ismerte el, hogy Németországnak különleges érdeklődésre van joga Ausztria iránt

Neurath levelének felolvasása után ezeket mondotta Chamberlain:

— Kénytelen vagyok azonnal visszautasítani azt az állítást, mintha az angol kormány nem állana jogában érdeklődni Ausztria függetlensége iránt. A kormány eziránti érdeklődési jogát nem lehet semmilyen alapon kétségbevonni. Elsősorban Anglia és Ausztria egyaránt tagjai a Népszövetségnek, mindketten, valamint a német kormány is aláírták azt a szerződést, amely szerint Ausztria függetlenségét csak a Népszövetség tanácsának beleegyezésével lehet megváltoztatni. Ettől eltekintve, Angliát mindig érdekli és szükségképpen mindig érdekelni fogja a középeurópai helyzet. A kormány az események során állandóan a legszorosabb érintkezésben áll a francia kormánnyal, amely a miénkhez hasonló erőlyes tiltakozást jelentett be Berlinben.

— Ugy vélem, hogy az események során mindvégig alkalmazott módszerek a sajnálat, a fájdalom s esetleg a felháborodás érzését váltják ki és mélyesen megdöbbennek mindazokat, akiknek feladata az európai béke fenntartása. Mindebből az következik, hogy a történetek szükségképpen hátrányosan érintik kor-

mányomnak azt a reményét, hogy a nemzetek közti félreértések kiküszöbölését és a nemzetközi együttműködést előmozdítsa. Feleslegesnek látszik, hogy megcáfoljam azokat a híreket, mintha az angol kormány jóváhagyta, vagy éppen bátorította volna azt a törekvést, hogy Németország elnyelje Ausztriát. Elismerjük azt, hogy Németországnak különleges érdeklődésre van joga Ausztria, mint második német állam iránt, de kifejeztük, hogy erőszak nem foglalhat helyet e két állam viszonyának rendezésében.

A LEGERÉLYESEBB HELYTELENÍTÉS — NEM ALKALMAS AZ IDŐ ELHAMARKODOTT DÜNTÉSRE

— Az angol kormány — folytatta Chamberlain — a legerélyesebben helytelenít minden hasonló terjeszkedést, amilyenek színtere most Ausztria. A Csehszlovákiával szemben való magatartást az általános érdek szempontjából figyeli Anglia. Ezzel kapcsolatban már jelentést kapott a cseh kormánytól, amely az ausztriai eseményekre vonatkozólag közli, hogy Csehszlovákia a lehető legnagyobb mértékben viseli el a németek szomszédságát. Anglia a legnagyobb figyelemmel kíséri az eseményeket már

Becsülettel kitartok

Írta: Dabasi György

Balázs Mihály nekidőlt a kőhid karfájának. Tarisznyáját kiemelte a nyakából s maga mellé eresztette a földre. Zsirtól, portól szennyes kalapját tarkójára tolta és a napnelegtől, fáradtságtól izzadó homlokát körbetörülte kék zsebkendőjével. Fúj, Hosszan és nagyokat. Hűvös szellő daga szította durva ingét. Közben visszagondolt az alig elmúlt három napra, melyet gyaloglásban töltött. Alólról kapaszkodott fölfelé, a Maros vidékére.

Letelt az esztendő, becsülettel kiszolgálta a gazdáját.

Marasztalták igaz, de ő nemet rázott tuskoformájú fejével. Visszavágyott arra a vidékre, ahol gyerekeivel pergett a semmibe. Mert mégis csak más az. Minden más ott. Az emberek, levegő, színek, szó és az érzések. Sehol olyan, mint a Körös aljában. Ott a küzdelem mindenkit egyformán ölel.

Tarisznyáját a kőparkányra emelte. Kenyér és szalonna után kutatózott. Evett. Imába burkolta gondolatait, hálálkodásait, hogy jó az Isten, tartja napról-napra. A literes zöld üveg aljában lötytyent még néhány ujnyi tej is. Jó volt. Száját ökölbe törölte, aztán cigarettát sodort. Előbb papírnak vált szakajtott, amit ajkai közé nyálazott. Aztán a goromba dohányt tenyerébe szórta, percig válogatta és összedörögölte.

Elbámészkodott. Befelejtkezett az időbe, a belátható pusztába: ita már otthon volt. A sejtető kék ég alja előmutatta a váradi hegyeket, domb nem zavarta a messzeséget, az erős napfény tanyákat mozdított fehérre. Itt-ott emberek hajkáltak a földken, tehének kolompja csendült, jószárok szaga hintázott a levegőben. Ez

már az otthon. Fúj, Hosszan és nagyokat. Kavargott benne a viszontlátás.

Szekér zörgött a hídra. A két állat alig érintette az út porát. Kapták a lábukat, valósággal undorral. Almások, fényesek, izmaik táncot járók...

— Ilyen lovak körül élvezet lélegzeni is — sóhajtott befelé Mihály.

— Merre, hé? — vetette fejét a szekéren ülő ember s lassította két szemefényét.

— Meeszire? — kérdezett vissza a legény.

— A harmadik dűlőig...

— Éppenséggel jó lesz!

Főlkapta tarisznyáját, helyreigazította a kalapját és néhány hosszú lépéssel a kocsi mellett állott.

— Jó napot.

— Ide la, mellém.

Mihály belesüppedt a ruganyos bőrülésbe. Jó ülni, nagyon jó. Kiváltképp, ha halad is az ember.

— Honnan? — emelte a gazda mindig fáradt két szemhéját.

— Maros mellől — duzzadt a legény hangja és súlyosmozdulatot dobott az árokba. — Letölt az időm...

— No és új hely?

— Tartottak volna, de erre kívántam magam.

— Ugy igaz, ha idevaló vagy...

— Erre a vidékre. A Körösök között születtem.

A gazda értő szemel tanulmányozta az erőteljű duzzadó legényt. Csak úgy lopva. Közben pattintgatott a ostarával és hol a bal, hol a jobb csizmáját feszítette a fenékedeszkának. Jó szolgának való. Munkabíró. Csöndesnek tűnő, dolgoznak. Felelős is, amint mutatja.

— Oszti van már kenyéradód? — kérdezte, de úgy, mintha nem is várna rá feleletet.

— Nincs ezideig. — emelte Mihály bal vállát —, de remélem, hogy akad. Amde nem sür-

gós — csillogtatta függetlenségét. — A béreimből még jóideig telik...

— Csak el kék, hogy ájj... eccer.

— Nem mondom — nyelkedelt a legény. — A legelő jó gazdához, aki híl...

Ez olyan kínálkozásforma volt. De úgy is lehetett érteni, hogy ne próbálkozz, ha goromba vagy. De akkor se, ha fősvény és akkor se, ha embertelen vagy.

Igy hát hosszan hallgattak. Ki-ki a maga gondolatait szálalta. Végül is az ember egy akácfasorra mutatott az ostarával:

— Itt letérek.

Mihály büszkesége csirázó vágyakat oltogattott:

— Hát köszönöm, hogy eddig is elhozott...

Erősen szoritotta a löcs fejét, de nem mozdult végérvényesen. Csak úgy félig-meddig, mert szóra várt. Rövid idő alatt kétszer is visszazökkent az ülésre.

— Begyűhetnél azért — engedett a gazda is —, ügyis rádhajlik az este nemsoká.

— Ha szívesen lát — mondotta a legény lobbanva s a tarisznya szarát lötyögőre engedte.

— Megalszol, oszt hónap tovább megy... ha akarsz.

A tanya nagy volt, fehérre meszelt és nád-fódeles. Az udvara tágas, a végében istállóval és fészerral. Három tehén, disznók... Külön gazdasági udvarral, ahol takarmány telet. Körö, széna, dróthálóval nyomott törek, szalma... Ebből ítélve legalábbis negyvenötven hold tapad körüle. Gazdag fölszerelés. Ilyet mutatott első szemvetésre.

Mihály segédkezett a kifogásnál, színbe rántotta a szekeret, aztán szénát vetett a lovak elé, köröt lökött a tehéneknek és kitérült a kúthoz. Egy-kettő telerángatta friss vízzel a vályut. Kell az nemsoká. Ugy gondolta, leszolgálja az éjszakai pihenést Józsiával, meghát jószokásból...

Addig az ember fordult a házban s megbíz-

1936 július óta. Az Ausztria függetlenségének, vagy sérthetlenségének megvédésére kötött egyezmény értelmében a történetek után Anglia nyomban értesítette a francia és olasz kormányt. A francia kormány tiltakozott és az olasz kormány válasza még nem érkezett meg. Befejezésül Chamberlain abban összegezte álláspontját, hogy a jelen pillanat nem alkal-

mas elhamarkodott döntésre, nyugodtan kell mérlegelni az eseményeket. Legfőbb érdek, hogy az angol véderőfejlesztési nagy tervet tovább kell építeni s azt minden eshetőségre rugalmasan kell kiképezni. Ebből a szempontból újból áttekinti a kormány a helyzetet. Későbbi időben jelenteni fogja, hogy milyen intézkedéseket tartottak szükségesnek.

Ellenzéki felszólalások. A Népszövetség elé! Mi lesz Csehszlovákiával?

Chamberlain után Attlee őrnagy, a munkáspárti ellenzék vezére szólalt fel és azt ajánlotta, hogy a súlyos helyzetet a Népszövetség keretein belül kell megoldani, mert erre a Népszövetségnek megvan a megfelelő katonai és gazdasági ereje.

Sir Archibald Sinclair kijelentette, hogy elmuldt a határozatlanság ideje, össze kell fogni minden erőt, mert ha nem, a végén a veszedelemben Angliára kerül sor. Határozza el Anglia, hogy támogatja Franciaországot, ha kell megvédi Csehszlovákiát, közeledik az Egyesült Államokhoz és nem hanyagolja el az orosz barátságot sem.

Henderson Arthur megkérdezte a külügyminisztert, mi lesz akkor, ha Franciaország haladéktalanul Csehszlovákia segítségére siet, mert az ő véleménye szerint ebben az esetben Anglia is háboruba keveredik, akár akarja, akár nem.

BUTTLER ÁLLAMTITKÁR VÁLASZA. A BERLINI ANGOL NAGYKÖVET KÖZBEN- JÁRT AZ AUSZTRIAI SZOCIÁLISTÁK, KATO- LIKUSOK ÉS ZSIDÓK ÉRDEKÉBEN.

Felszólalt ezután még Alexander képviselő, majd Butler államtitkár a kormány nevében kijelentette, hogy az angol kormány berlini nagykövete útján előterjesztést tett a csapatok visszavonására Ausztriából, valamint az osztrák szociálisták, katolikusok és zsidók védelmére. Kijelentette, hogy további előkészületeket tettek, mert úgy értesültek, hogy a német és osztrák haderők egyesülése folyamatban van. Reméli, hogy a kapott ígéreteket teljesítik. Arra nézve is ígéretet kaptak, hogy minden erőfeszítést megtesznek a mérséklet szellemének érvényesítésére. Csehszlovákiára nézve azt a kijelentést tette az államtitkár, hogy amennyire a Népszövetség alapokmánya kötelezi, azt Anglia is meg fogja tenni.

A LORDOK HÁZA NEM KIVÁNT RÉSZLETES VITÁT.

Londonból jelentik: A lordok házában

tartotta az asszonyát:

— Háromnak vacsorát...

A kérdezősködésre magyarázott. Sorjában, néhány szóval. Az asszony el-elfordult a tűzhely felé:

— Oszti nem maradhatna? — tapogatta az alkalmat. — Ugyis köllene a másik helyett, aki elment.

— Nem erőtettem... Pedig jót nézek ki belőle.

Az akácok mögé ereszkedett a nap, mikor vacsorához ültek az eresz alatt. Beszélgettek az életről, hogy erre-arra milyen, az idő, vetések, állatok és arról is esett szó, hogy bizony visszahívja az embert előbb-utóbb az a hely, ahol gyerekként indult bontakozásnak. Azért van ez így, hogy nem egyformák az emberek. Száz es, százféle összetételűek. Ezen a részen tartózkodóak, arrafelé nyíltak és őszinték, kis darabon kíváncsiak és kárörvendők, aztán következnek a nemörömdömök és banomisán lelkűek, vannak lemondóak, akiknek már minden mindegy... Így van ez. Itt, ahol ezer éveken keresztül nyugalmat dúdoltak a folyók, messze engedte a pusztát a tekintet, felelősségre intett az erdő zúgása, a föld és a küzdelem, itt, ahol minden ember egyenlő erővel és eséllyel küzd és küzdött mindig is az életért: szókimondók, titoktanok, becsületesek.

Elhamvadt a nappali fény, mikorra véget ért a beszélgetés.

Mihály előhuzta cselédkönyvét s átnyújtotta a gazdának:

— Őrizze meg hónapig. A bérem maradéka is benne van. Kétezer lei. El ne kallódjék...

Azért adta át, hogy ne nyugtalankodjanak.

— Jo — mondta a gazda és beíró zsebébe tette a könyvet, miután átszálalta benne a pénzt.

— Jóccakát — állott fel Mihály s az istállónak indult.

Mihály alaposan körülnézte az istállót és az állatokat. Szépek, tiszták és kényesek. Nagyszerű

lord Shnell, a munkáspárti ellenzék vezére bejelentette, hogy az ellenzék nem kíván részletes vitát Ausztria ügyében. Lord Crewe, az ellenzéki szabadelvű párt nevében kijelentette, hogy a jelenlegi helyzet a legsúlyosabb, mely husz év óta Angliára nehezedett. Elvárják, hogy az angol kormány ne csak az angol érdekeket viselje szívén, hanem hajlandó minden erejével megvédeni a szabadság és méltányosság elvét egész Európában, bármilyen fenyegetések ellen.

Ezután lord Halifax külügyminiszter olvasta fel beszédét, mely Chamberlain miniszterelnökével azonos értelmű. A külügyminiszter beszéde után a lordok háza befejezte az osztrák ügyről szóló vitát.

CHAMBERLAIN BESZÉDE NEM KELTETT MEGLEPETÉST

Berlinből jelentik: Az angol miniszterelnök alsóházi kijelentései berlini politikai körökben nem keltettek meglepetést. Sajnálják, hogy Chamberlain az események német részről adott megvilágítása után sem revidálta

Szigorú ellenőrzés alá vonják a korcsmákat

Megbüntetik azokat a korcsmárosokat, akik hitelre mérnek ki italt

Bucuresti. Saját tud. A belügyminiszter rendeletet intézett a rendőrprefektusokhoz, hogy 1. vizsgálják ki, arányban van-e a kiadott italmérési engedélyvek száma a falvak lélekszámával, s hogy megvan-e a kellő távolság a kocsmák és az iskolák és templomok között?

2. Számonkérjük, hogy vajon a helyiségek egészségügyi szempontból megfelelnek-e az előírásnak, rendelkeznek-e az italok és ételek konzerválásának eszközeivel s hogy az italok jó minőségűek és nem hamisítottak-e?

3. Hogy a kimérő helyeknek jó birneviük van-e?

Ezenkívül a belügyminiszter elrendelte, hogy a közigazgatási és rendőrségi szervek a legszigorúbban járjanak el azok ellen a korcsmárosok ellen, akik hitelbe adnak el italt, vagy akár különböző szolgáltatások, munka, gabona, élelmiszer, stb. ellenében is.

A megyefőnököket felhatalmazta arra, hogy rendelkezéseket adjanak ki a vasárnapi munkaszünet és a monopól törvény intézkedései alapján s bizonyos szabályzatokat irjanak elő a helyiség tisztasága, nyitása, zárása tekintetében. Falvakban az italmérések hétköznap legkorábban hét órakor nyithatnak, este legkésőbb 10-kor zárnak. Vasár- és ünnepnapokon pedig déli 12 órakor nyitnak és este hétkor zárnak.

Mindenféle növény, amire a gyümölcs- és bortermelőnek kis- és nagy kertulajdonosnak és kertkedvelőnek szüksége van, szép és képes árjegyzékünkben megtalálható és legjobb minőségben kapható kiterjedt hirtelleges telepünkön. — A tavaszi szállítás megkezdődött. Aki megbízásának idejében való elintézését óhajtja, rendeljen jókor.

Rheuma, Kőszvény, Ischias? Togat-tabletta

álláspontját, mely nemcsak Ausztria önrendelkezési jogát hagyja figyelmen kívül, hanem azt a felfogást képviseli, hogy minden szabad népnek ez az elvitathatatlan joga a béke veszélyeztetését jelenti. Német politikai köröknek az a véleménye, hogy a német események megteremtésében elsősorban az osztrák nép felfogása az irányadó. Ha Ausztria szabadon kifejezi akaratát, megszűnik a középeurópai feszültség egyik lényeges mozzanata, melyre Chamberlain már több ízben utalt.

A NÉMET SAJTÓ VITÁZIK CHAMBERLAIN-NEL.

Berlinből jelentik: Chamberlain beszédéről a „Völkischer Beobachter” azt írja, hogy senkit sem lepett meg az, hogy az angol kormány Anglia fokozott fegyverkezését a jelenlegi európai helyzettel indokolta meg. A birodalomnak az osztrák népszavazás tekintetében való felfogásáról Chamberlain nyilván tévesen tájékoztatták. Németország nem a népszavazást ellenezte, hanem azt a meghamisított népszavazást, amelyet Schuschnigg tervezett.

A „Berliner Börsenzeitung” vitázik Chamberlaineval és megállapítja hogy lassanként utat tör magának a világban az a belátás, hogy az 1918 évi békeparancsok az okozói a nyugtalan-ságnak, melyben Európa ma szenved. Ahol megszüntették ezeket a jelenségeket, mindenütt visszatért a béke és virágzó fejlődés. Ugyanilyen békés hatása lesz annak is, hogy Ausztria visszatért a birodalomba.

Mindenféle növény, amire a gyümölcs- és bortermelőnek kis- és nagy kertulajdonosnak és kertkedvelőnek szüksége van, szép és képes árjegyzékünkben megtalálható és legjobb minőségben kapható kiterjedt hirtelleges telepünkön. — A tavaszi szállítás megkezdődött. Aki megbízásának idejében való elintézését óhajtja, rendeljen jókor.

Ambrosi, Fischer és Társa
Áiud, Jud. Alba

Zarándokvonat — a nemzetközi — Budapestre

Utlevél nélkül! május 24-től 29-ig. :: Jelentkezni lehet minden Utlevél nélkül!

plébánián. :: Jelentkezési határidő április 10.

Húszéves a négy balti állam

Litvánia, Esztorozság, Lettország és Finnország jubileuma

Ez az 1938-as esztendő a jubileumok éve. Különösen a kerek két évtizedes jubileumoké. Sok mindennek van az idén húsz éve, ami — 1918-ban történt. Hiszen ez az esztendő legálább olyan nevezetes a világ legtöbb országára nézve, mint az 1914-es év. 1918-ban ért véget a világháború és magától értetődőleg egy sereg állam életében hozott jelentős változást ez az év. *Valamennyi balti állam 1918-ban kapta meg a függetlenségét és kezdte meg önálló állami életét.* Ezek a tartományok addig Oroszországhoz tartoztak, a szláv befolyást jelentették Észak- és északi Középeurópa felé. Azzal, hogy lefűződtek az orosz nemzetestről, óriási változást okoztak földrészünk hatalmi egyensúlyában. Tulajdonképpen nem is a terület nagysága, hanem inkább földrajzi fekvése okozta ezt. Ezek az országok Oroszország kijárást jelentették a Keleti-tengerhez. Elvesztésük folytán az orosz birodalom keleti tengerpartja Leningrád környékére zsugorodott. De az útközállam szerepét is játssza a négy ország, mert épügy, mint Lengyelország, elválasztja Oroszországot Németországtól. Ha nem lennének ezek az államok, az elmúlt évtized feszültségei során talán már egymásnak rohant volna a germán és a szláv kolosszus.

Az első jubiláns:

Litvánia

nemrég töltötte be huszadik születésnapját. A litvánok harcias és vitéz nép voltak és végül a lengyelek fennhatósága alá kerültek. A lengyeleknek szükségük volt a litván területekre, mert hiszen Litvánia volt akkor a „korridorjuk”, amelyen a tengerhez értek. Lengyelország örök szerencsétlensége volt, hogy sohasem terjedt a tengerig a lengyellakta terület. Lengyelország felosztásával a litvánok is orosz fennhatóság alá kerültek amely alól az orosz forradalom következtében szabadultak fel. *A litván köztársaság függetlenségét pontosan 1918 február 16-án proklamálták,* később azonban arról volt szó, hogy egy német herceget hívnak meg a litván fejedelmi trónra. Ebből azonban az összeomlás következtében nem lett semmi. Ujabb orosz megszállás következett és a szovjet csak 1920-

ban ismerte el Litvánia függetlenségét. Ekkor azonban Lengyelországgal támadt súlyos konfliktusa a kis Litvániának, amennyiben *Zeligowski* tábornok elfoglalta Litvánia fővárosát, Vilmát és azt Lengyelországhoz csatolta. Azóta Kovno a főváros. Akkoriban még nem keletkezett ebből népszövetségi konfliktus, mert a nemzetek szövetsége elismerte a lengyel hódítás jogosultságát. Viszont nyilván kárpótlás-ként hozzájárult a Népszövetség a következő évben ahhoz, hogy a Németországtól elvett Memel szabadállamot, amely a litván tengerpartot növelte, viszont a litvánok foglalják el. Illetőleg a franciák által elfoglalt területnek a litvánok számára való átengedéséhez járult hozzá a Népszövetség. Ennek ellenére a litvánok máig sem békültek ki a lengyelekkel és a lengyel-litván határon tízennyolc éve nincs forgalom és végesvégig egy szimbólikus drótsövénnyel vonul. Elainte demokratikus alkotmánva és parlamentje volt Litvániának, de a huszas évek végén *Woldemars* miniszterelnök, mint diktátor ragadta magához a hatalmat. Csak néhány évig tartott a diktatura. *Woldemarst* előbb becsukták, majd most a húszéves jubileum alkalmából külföldre száműzték és még 500 lit kegydíjat is folyósítanak neki. Litvánia az utóbbi években gyakran került feszült viszonyba Németországgal a memeli német kisebbségek nyelvi kérdéseivel kapcsolatban.

Nyolc nap múlva, február 24-én jubilált

Esztorozság

is. Esztorozság valóban ezen a napon született meg, mert addig legfeljebb észt nyelvterületről lehetett volna beszélni. Előbb észt szovjet alakult ezen a területen, majd német megszállás következett. A kétfő között kiáltották ki az észt függetlenségét. A német csapatok kivonulása után Esztorozságnak hosszú harcokat kellett vívnia finn és angol segítséggel Szovjetországgal, de *1920-ban végre elismerte a szovjet Esztorozság függetlenségét. A világ egyik legkülönlegesebb alkotmányát léptették ekkor életbe.* Minden 20 éves férfi és nő képzettségre való tekintet nélkül aktív és passzív választójogot kapott. Még államfője sincs Esztorozságnak. A miniszterelnök és az államfő egy és ugyanazon személy. Ennek következménye az volt, hogy a koalíciós kormányok évente váltották egymást. 1934-ben erre alkotmányreformot létesítettek, amelynek következtében a köztársasági elnök-miniszterelnök hatalmát kiterjesztették. Addig ugyanis az államfő mindig együtt bukott a kormánnyal.

Ebben az esztendőben egyébként Esztorozság Litvániával és a harmadik balti állammal, Lettországgal *megkötötte a Balti paktumot,* amely a három kis állam külpolitikáját teljesen közös nevezőre hozta. A harmadik jubiláns:

Lettország

huszadik születésnapja egyébként még nem érkezett el. *Az csak június 22-én lesz.* Lettország is Esztorozsághoz hasonló alkotmánnyal rendelkezik, de tekintettel arra, hogy az országban német és orosz kisebbségek is vannak, ez az alkotmány nem funkcionált úgy, mint ahogy kellett volna. A huszas évek folyamán is

többször kíséreltek meg egyes tábornokok fasiszta puccsot szervezni. 1920-ban *Oroszország* elfoglalta Rigát, a fővárost és csak *augusztusban ismerte el Lettország függetlenségét.* Lettország azóta, mint a másik két balti állam, állandóan igyekszik úgy Oroszországgal, mint Németországgal normális, békés viszonyt fenntartani.

A negyedik jubiláns:

Finnország

május 16-án fogja megünnepelni húszéves önállóságának jubileumát. A három kis balti állammal szemben Finnország közel évezredes történelmi multra tekinthet vissza. Századokon át Svédországgal állt szoros politikai kapcsolatban, majd 1809 óta Oroszországgal. Az orosz impérium több, mint száz esztendeje alatt azonban Finnország megőrizte a függetlenségét bizonyos kereteit és meglehetősen nagy tartományi önkormányzattal rendelkezett. A németek úgy mint a balti államokat, Finnországot is megszállták és csapataik a finnek kértére a kommunisták ellen harcoltak. A finnek erre *Károly* hesseni herceget Finnország királyává választották, közben azonban összeomlott a német birodalom és a hatalom a németbarát *Svinhufvud* birtokából *Mannerheim* tábornokhoz került. Finnország köztársasággá alakult át és az 1920-as év során *Finnország függetlenségét is elismerte Oroszország,* amely ilyenformán saját akaratából is hozzájárult az őt Észak- és Közép-Európától elválasztó útközállam fennállásához. Karéliát azonban nem adta oda Oroszországnak a finneknek, sőt egyszerűen elfoglalta. Amíg a három balti állam egymással kötött szövetséget, Finnország a másik három skandináv állammal szövetséget, viszont a két paktum tagállamai között a legszorosabb kapcsolat és a legmelegebb barátság létesült annál is inkább, mivel a finnek és észtek testvérepek és sokkal közelebbi rokonai egymásnak, mint bármelyikük a magyaroknak.

Lelkigyakorlatos könyvek:

- Csávoessy Elemér S. J. **Örökigazságok.** Teljesen kidolgozott lelki-gyakorlatos beszédek 3, 5, 8 napos lelki-gyakorlatok anyagával. Ára kartonkötésben 235.— Lei.
- Csávoessy Elemér S. J. **A nagy Király nyomdokain.** A Szent Ignác-féle lelki-gyakorlatok második hetének anyaga az Ur Jézus életéből kinszenvedésig terjedő idő mesteri feldolgozásával. Ára kartonkötésben 235.— Lei.
- Csávoessy Elemér S. J. **Kereszt és feltámadás.** Az Ur kinszenvedése, megdicsőülése, mennybemenetele stb. anyagának remek feldolgozása Szent Ignác lelki-gyakorlatos felépítése szerint. Ára kartonkötésben 325.— Lei.
- Blazovich Jákó O. S. B.: **A csend mélységeiből.** Költői szárnyalású, mélyen szántó, remek, eredeti gondolatokban gazdag lelki-gyakorlatos elmélyedések. Ára kartonkötésben 105.— Lei.
- Schmidt Béla dr.: **Lelket az életbel** Lebilincselően érdekes, modern példákban feldolgozott lelki-gyakorlatos példák. Kartonkötésben 115.— Lei.

Kaphatók könyvosztályunknál.

P. Gyéressy Agoston

Uram, nem vagyok méltó

Fűzve 60 lei.

Az eucharisztia leki-gyümölcsének kimélységében nagy szolgálatot tesz minden — komoly lelkiéletre törekvő — katolikusnak **P. Gyéressy Agoston,** a nemrég visszatelepített pálos-rend tagja ezzel a könyvével, amelyben — a mindennapi szentmisék imáiból merítve — elmélkedések formájában a liturgia örök-szép szövegeinek eucharisztikus vonatkozásait ragyogtatja bele az olvasó szürke hétköznapi életébe.

Kapható könyvosztályunknál.

Hitler lelkesült fogadtatása Bécsben

A sokszázezer főnyi tömeg órák hosszáig üllongó tüntetéssel ünnepelte a német nép vezérét. — Az osztrák főváros minden harangja megszendült Hitler megérkezésekor

Bécsből jelentik: Ausztria fővárosa hétfőn történelmi események színhelye volt. Hétfőn délután vonult be Bécsbe, páratlan külsőségek és a lakosság határt nem ismerő lelkesedése közben Hitler, a német birodalom vezére és kancellárja.

Hitler Adolf hétfőn délelőtt indult el Linzből Bécs felé. Sankt-Pöltenben több mint egy órát töltött, majd folytatta útját a főváros felé. Bécs utcáin már a kora reggeli órák óta hatalmas tömegek hullámoztak. Az utóbbi időben több nagy tüntetés volt az osztrák fővárosban, de egy sem volt fogható ahhoz a végeláthatatlan népvándorláshoz, mely hétfőn reggeltől kezdve indult meg. Délelőtt fél 11 órakor kezdtek felvonulni a katonai csapatok és külföldi alakulatok. Déli 12 órakor az összes üzleteket bezárták és a gyárakban megszűnt a munka. Az utcákon hatos-nyolcas sorokban álltak az emberek és türelmesen vártak, noha tudták, hogy Hitler csak késő délután érkezik meg.

Fél hat órakor megkondult Bécs valamennyi harangja, jelezve, hogy a Vezér Schönbrunn határába érkezett. A harangok néhány percig zúgtak, majd felbugtak a szirénák. Hat óra előtt néhány perccel érkezett Hitler gépkocsija és az azt követő autósor a Schwarzenberg-térre. Az összegyűlt végeláthatatlan tömeg leirhatatlan lelkesedéssel és örömjongással üdvözölte a birodalmi kancellárt. Amikor a gépkocsi a térre ért, a katonazenekarok a „Deutschland” dalt játszották és a fogadtatásra kivonult osztrák diszszázad meghajtotta zászlóit a Vezér előtt. Hitler ellépett a diszszázad sora elé, majd újra gépkocsiba ült és a tömeg szünni nem akaró éljenzése közben az Imperial-szálló elé hajtatott. Megérkezése után nyomban a szállóban lévő lakosztályába ment. A különböző szavalókórusok azonban percenként követelték a kancellár megjelenését. Háromszor-négyszer egymásután meg kellett jelennie Hitlernek az erkélyen, ahol elbeszélgetett Bécs város vezetőivel és az osztrák nemzeti szocialista mozgalom irányítóival. Közben a rádió mikrofonja elé lépett egy régi osztrák nemzeti szocialista harcos és elcsukló hangon csak ennyit mondott:

— Győztünk!

KEDDEN DÉLELŐTT ÜNNEPÉLYES ÜDVÖZLÉS A HŐSÖK TERÉN. KATONAI DISZSZEMLE A RINGEN.

Ezután dobszó harsant, majd felcsendült a zenekar, jelezve a német diszszázadnak a szálló előtti elvonulását. A lakosság kitörő lelkesedéssel fogadta a német katonákat. Rövid idő múlva felhangzott az osztrák diszszázad indulója. A százezres tömegek lelkesedése határtalan volt. Hitler ezután Bécs város új vezetőivel visszavonult lakosztályába. A tömeg azonban továbbra is szakadatlan „Heil Hitler!” „Heil Sieg!” kiáltásokkal és szavalókórusokkal követelte Hitler megjelenését. Este negyed 7 órakor a vezér és kancellár ismét megjelent az erkélyen, mire a tömeg lelkesedése még fokozódott. Percekig állott az erkélyen felemelt karral, majd ismét visszatért szobájába. Fél 7 órakor a még mindig tüntető tömegnek a következőket jelentették be:

— Hitler birodalmi vezér és kancellár ünnepélyes üdvözlése holnap délelőtt 11 óra-

kor lesz a bécsi Hősök-terén. A mai nap folyamán a kancellár már nem mond beszédet. Holnap délután 2 órakor a Ringen lévő Hősi Emlékmű előtt katonai diszszemle lesz.

HITLER RÖVID BESZÉDE A 75 MILLIÓS NÉMET NÉP SZÉTSZAKITÁSI HATÁTLANSÁGÁRÓL.

Később azonban a lelkes tömeg szünni nem akaró éljenzésére ezt az elhatározást megmástitották és a rádió negyed 8 órakor közölte, hogy a kancellár még egyizben megjelenik az erkélyen és néhány szót intéz a tömeghez. Az erkélyen fényzórókat helyeztek el és azok vakító fényében ismét megjelent Hitler felemelt jobb karral és a hirtelen beállott néma csendben a következőket mondotta:

— Német néptársaim és néptársnőim!

— Amit Önök érzékelnek, azt magam is a legmélyebben átéltem ez alatt az öt nap alatt. Nagy történelmi feladat jutott népünknek osztályrészül. Amit e pillanatban átélünk. Önökkel együtt a mások, egész német nép is átéli. Nemcsak ennek a városnak kétmillió lakosát, hanem a birodalom 75 millió néptársait is megragadta és megmozgatta ez

Ausztria hadereje hűségesküt tett Hitlernek

A rendbontások megfékezése

Bécsből jelentik: A bécsi helyőrség hétfőn délelőtt esküdött fel Hitlernek. Ausztria többi részében a helyőrség felesküvése este 8 óráig mindenütt megtörtént.

Bécsből jelentik: A rohamosztagok Bécs városi vezetőségének közlése szerint a XIII. kerületben egy embercsoport, mely rohamosztagosnak adta ki magát, egyes üzletekből árukat akart magával vinni. Ezért az egész rohamosztagot utasították, hogy szálljanak szembe minden rendbontással. A rohamosztagosok parancsot kaptak, mely úgy szól, hogy felelőtlen elemek a mostani időket arra használják fel, hogy idegen tulajdonhoz nyuljanak. A rohamosztagok bécsi csoportja tartományi tagozatainak megparancsolja, hogy a csöcselék ellen a legerősebben lépjenek fel, adott esetben tartóztassák le és állítsák elő a rendzavarókat.

GÖRING TABORNAGY A NÉMET BIRODALOM HELYETTES KANCELLÁRJA.

Berlinből jelentik: Göring vezértabornagy, porosz miniszterelnök új rangra emelkedett: a német birodalom helyettes kancellárja lett. Az elmúlt napok egymásra torló történelmi eseményei között észrevétlenül maradt az a körülmény, hogy Hitler Göringet távollétére helyettes kancellárrá nevezte ki.

A Vatikán lapja a konkordátum alapján való megbékélést sürgeti.

Vatikánvárosból jelentik: Az „Osservatore Romano”, a Vatikán hivatalos lapja, hétfő esti számában az első oldalon nagy cikket közöl.

A cikk szerint érkeztek ugyan Ausztriából aggodalmat keltő jelentések, de ezeket nem erősítették meg és csak rendőri rendszabályoknak látszanak. A megbékélés lehetősége megvan. A német birodalom hat és félmillió új lakossal találja magát szemközt, akik mélyen katolikus érzelműek. Ha a birodalom megindítja a megbékélés munkáját, ennek zsinórmértéke a konkordátum. A béke könnyen helyreállhat-

Eredeti közlemény.

8 év után gyógyultam meg gyomor és béibajomból...

azt hittem már, hogy betegségeim gyógyíthatatlan, annyit szenvedtem gyomorban, almatianság és emésztési nehézségekben.

Betegségem miatt nagyon el voltam keseredve, amidőn arra gondoltam, hogy az ünnepek itt vannak és nekem 10 napig kell majd otthon ágyban fektüdnöm, végre elhatároztam, hogy venni fogok a sokat emlegetett Gastro D.-ből. Ennek köszönhetem azt, hogy ma teljesen meggyógyultam érzem magam, annak dacára, hogy csak egy üveggel használtam el eddig. Nyolc évi betegség után elhinni sem merem, hogy meggyógyultam és hogy én voltam az, aki ezt a hosszú időt átcsenvedtem. Hálás vagyok, hogy az új utján tudatták velem a „Gastro D.” létezését, mert máskülönben nem tudtam volna annak létezéséről. Tiszta szívemből mondok köszönetet Önnek. Tisztelettel Popa D.-né București, Str. Bogdănescu 33.

Fenti sorokhoz minden kommentár felesleges.

Naponta érkeznek be a meggyógyultaknak hasonló és még meglepőbb köszönőlevelei.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, București, Calea Victoriei 124.

a történelmi fordulat. Egyetlen fogadalomban élek: Bármilyen is, a német birodalom, úgy, ahogyan az ma van, senki sem tudja többé szétörni és senki sem tudja többé szétszakítani. Eskü ez és ezt az esküt nem törheti meg semmiféle inség, vagy erőszak. Ezt az esküt a német szívekből hittel mondják ma német néptársaim Königsberg-től Kölnig és Hamburgtól Bécsig.

Hitler beszédét az egybegyűltek meghatott lelkesedéssel fogadták. Ezután együttesen elénekeltek a „Deutschland” dalt, majd a „Horst-Wessel” dalt.

na a német birodalomban. A lap megjegyzi, hogy már husz év óta hangoztatják vatikáni körökben, hogy Ausztria függetlenségének nem volt semmi garanciája.

BECK LENGYEL KÜLÜGYMINISZTER BÉCSBEN MEGLÁTOGATJA HITLERT.

Rómából jelentik: Beck lengyel külügyminiszter, aki hétfőn délolaszországi tartózkodását megszakítva, Rómába érkezett, délután látogatást tett Ciano külügyminiszternél és megbeszélést folytatott vele. Beck hétfőn este a bécsi gyorsra hazautazott Lengyelországba. Rómában lehetségesnek tartják, hogy a lengyel külügyminiszter Bécsben meglátogassa Hitlert.

Ciano olasz külügyminiszter hétfőn este fogadta Reuger római svájci követet és hosszúságú megbeszélést folytatott vele.

Dr Seyss-Inquart,
Ausztria új kancellárja.

A spiritizmus hinárjában

Egyre veszedelmesebb méreteket ölt az okkultizmus

New Yorkból jelentik: Az Egyesült Államok területén az utóbbi időben egyre veszedelmesebb méreteket harapódzik el a spiritizma és okkultista mozgalom. A sajtó már „spiritizma vesélyről” ír és élénk színekkel eseteli azokat a tragikus eseteket vagy családi manővereket, amelyeknek hátterében az okkultizmus áll. Borah szenátor, az egykori elnökjelölt, a napokban a szenátusban emelte fel szavát a spiritizmus ellen, „amelynek hinárjában elmerülhet egész Amerika népe.”

A tények igazolják látszanak Borah aggodalmait. A statisztikai évkönyvek szerint New York területén csak a folyó évben 994 új spiritizma klubot alapítottak. Ugyanakkor Dewey főállamügyész szerint ötezerre tehető azoknak a spiritizma kluboknak száma, amelyek rendőri engedély nélkül működnek az Egyesült Államok területén. Az óriási példányszámban megjelenő New York Herald Tribune például azt írja, hogy „a felvilágosodás és technikai csúcsteljesítmények korában Amerika népe középkori babonák hatása alatt áll. Iskolapédagógia ennek Jules Dinkers szomorú esete.”

A tetszhalott-szellem

A lapok ez alkalomból felelevenítik a híres és titokzatos Dinkers-esetet. Jules Dinkers két év előtt vagyonos papírkereskedő volt New York egyik külvárosában. Érdeklődni kezdett az okkultizmus iránt és rövidesen megismerkedett egy Woodright nevű emberrel, aki bevezette a new-yorki spiritizma körébe.

Dinkers nemsokára maga is vezetőgyűlésre lett ennek a mozgalomnak és számos cikket írt spiritizma szakkönyvekbe. Baráti köre naponta tartott szeanzsokat a papírkereskedő lakásán. Ezeket a szeanzsokat Woodright vezette, akivel szemben a papírkereskedő határtalan bizalommal viselkedett. Az ülések alkalmával többnyire híres emberek szellemeit idézték, főleg Napoleonét és Lincolnét. Ezek a híres szellemek, továbbá Dinkers családjának szellemei is egyre gyakrabban kezdtek érdeklődni a papírkereskedő magánélete és vagyonai viszonyai iránt. Ennek az lett a következménye, hogy Dinkers néhány hónap leforgása alatt a szellemnek parancsára 35.000 dollárt utalt ki Woodrightnak.

Dinkers nemsokára megbetegedett és az orvosok véleménye szerint állapota reménytelennek látszott. Noha háziorvosa eltiltotta attól, hogy résztvegyen a szeanzsokon, ezek az ülések naponta megismétlődtek a papírkereskedő lakásán. Dinkers már agonizált, amikor ágya köré gyűjtötté barátait és megígérte nekik, hogyha meghal, akkor szellem alakjában naponta meg fogja látogatni őket.

Dinkers január 22-én meg is halt. A következő napon barátai éppen úgy megjelentek lakásán, mint bármely más alkalommal. Az ülést ezen a napon abban a szobában tartották, amely mellett a papírkereskedő holtteste fel volt ravalozva. Ismét Woodright vezette az ülést. Alig hogy megalakult a „mágikus kör”, Woodright nyomban barátja szellemét idézte. Rövid, kísérté-

ties szünet után megnyitott a szomszédos szoba ajtaja és fehér hálóingben, viaszos arccal Dinkers lepott be a szobába.

A vendégek között szörnyű pánik tört ki. Többen elvesztették eszméletüket, néhány aszszony pedig hisztérikus górcsókba esett. Maga Woodright is elvesztette önuralmát és rémült hangon kiáltotta:

— Szellem, parancsolom, hogy térj vissza a múltba!

A szellem azonban nem akart engedelmessé válni, sőt egyre otthonosabban viselkedett. Mire a szomszédok fellármázták a rendőrséget, már kiderült a tényállás. Dinkers ugyanis huszonnyolc év tetszhalott után visszanyerte eszméletét, felkelt a ravatalról és megjelent a szomszédos szobában barátai körében.

Babona a bíróságon

Rövidesen orvosi segítség érkezett, mert a szeanzs résztvevőinek nagy része borzalmas állapotban volt. A rendkívüli esemény olyan hatást váltott ki a vendégekből, hogy az egyik nagy iparos felesége, Therese Gilman nyomban szörnyethalt. Az orvosok már nem tudták rajta segíteni, az izgalom szívbenulást okozott. Másik két asszonyon a kezdődő elmebaj tünetei mutatkoztak, úgyhogy ideggyógyintézetbe kellett szállítani őket. A sokszerű ijedtegg a legtöbb vendég idegeit erősen megviselte. Ez volt a mériége ennek a tragikusá vált spiritizma szeanzsoknak.

A lapok ez alkalomból rámutatnak arra is, hogy Woodright, akinél a család szándék nyilvánvaló, maig is szabadlában van, holott a Borah által javasolt törvény értelmében háromtól húsz évig terjedő börtön várna rá.

A babona méreteire vonatkozóan jellemzőnek tartják, hogy pénteki napon alig történik házasságkötés New York államban, ha pedig a péntek még tizenharmadikára is esik, akkor az anyakönyvvezetők nyugodtan sétálni mehetnek. Még veszedelmesebbnek tartják azonban, hogy a babona még az igazságszolgáltatást is megmetyeljezi. Bostonban előfordult, hogy a bíróság egy babonát mint jogi érvert mérlegelt, sőt helyt is adott neki.

Ebben a perben egy Bywater nevű artista volt a felperes. Kérésében kényszeríteni akarta az egyik mulató tulajdonosát, hogy szerződési kötelezettségeinek tegyen eleget. A mulató tulajdonosa azért mondta fel egyoldalúan az artista szerződést, mert Bywater egy október tizenharmadiki napon, amely történetesen péntekre esett, vonatkozott fellépni.

Az artista a bíróságon előadta, hogy már négy alkalommal érte munkája közben baleset, mindig pénteki napon. Legutoljára New Yorkban mindkét karját eltörte, mert a mutatvány nem sikerült. Őt tehát nem lehet kényszeríteni, hogy ezen a rá nézve „végzetes” napon fellépjen. A bíróság elfogadta ezt az érvelést és ítéletében kötelezte a mulató tulajdonosát a szerződés teljesítésére. Az ilyen példák mindennél beszédesebben bizonyítják, hogy a spiritizmus milyen veszedelmes irányban befolyásolja a lelki életet.

Hidonság!

Bitter Mathis:

Az Úr szántóföldje

Prédikációk földműveseknek.

Ara füzve 125 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunknál.

A zárórarendelelet

Oradea város rendőrfőnöke a vasárnapi és törvényes ünnepnap munkaszünetet szabályozó törvény és az 1938 február 25-én kelt 2688. számú belügyminisztériumi rendelet alapján elrendeli a következőket:

1. Déli 1-től 3-ig és este 7 órakor, valamint vasárnap és ünnepnapok előtti este 8 órakor kötelesek bezárni a következő üzletek:

a) amelyek kézi ajándéktárgyakat, rövid árakat, kalapokat, sapkákat árulnak; a bőrszék, szíjgyártók, fonálárusok, szőnyegesek, amelyek utazási tárgyakat, keféket, kosarakat, fehér- és divatneműeket, öltönyöket, kész ruhákat, ruházati cikkeket, ékszerket, órákat, ezüst- és nemesanyagokat, mindenféle műtárgyakat, prémeket, ernyőket, takarmányt, magokat, butorokat, kárpitosmunkákat, díszítéseket, vasneműeket, üveget, főzőcikkeket, porcellánt, üvegneműket, kályhát, faanyagot, sport- és gépkocsi alkatrészeket, meszet, cementet, illatszereket, jegyvereket, kerékpárokat, ipari gépeket, fűzőket, fűrészt, tűzelőfát, gabona terményeket, technikai cikkeket gyártanak vagy árusítanak, festékkereskedők általában, gyapjú- és gyapotárusok, könyvkereskedők és fényképezészek.

b) Kereskedelmi és ipari vállalatok iróddi, bizományi ügynökségek és bankok.

2. Déli 1-től fél 4-ig tartanak zárva és este 8 órától azok az üzletek, amelyek élelmiszer eladásával foglalkoznak és pedig:

a) Vegyeskereskedések, még ha italt is mérnek, hentesek, halárusok és zöldségkereskedők. Ez a szakasz csak városokra vonatkozik.

b) Azok a vegyeskereskedések, amelyek fűszerárakat is árulnak, fél 2-től fél 4-ig tartanak zárva, este pedig 8 órakor. Vasárnap nem tarthatnak nyitva.

c) A bodegák nem árulhatnak elszállítás céljából élelmiszer cikkeket fél 2 és fél 4 között és este 8 óra után. Vasárnap és ünnepnapokra egészen szól ez a tilalom.

3. A droguerdiák déli 1-től 3-ig tartanak zárva, ünnep- és vasárnap előtti esteiken az egész héten érvényes 7 órai záróra helyett 8 órakor.

4. 1—3-ig tartanak zárva a fodrászüzletek is, este pedig 8 órakor, szombat és ünnepnapot megelőző esteiken pedig 11 órakor, még ha ülatszer is árulnak.

5. Hetivásárok idején (hétfőn és pénteken) és országos kirakó vásárok alkalmával az üzletek délben nem kötelesek bezárni.

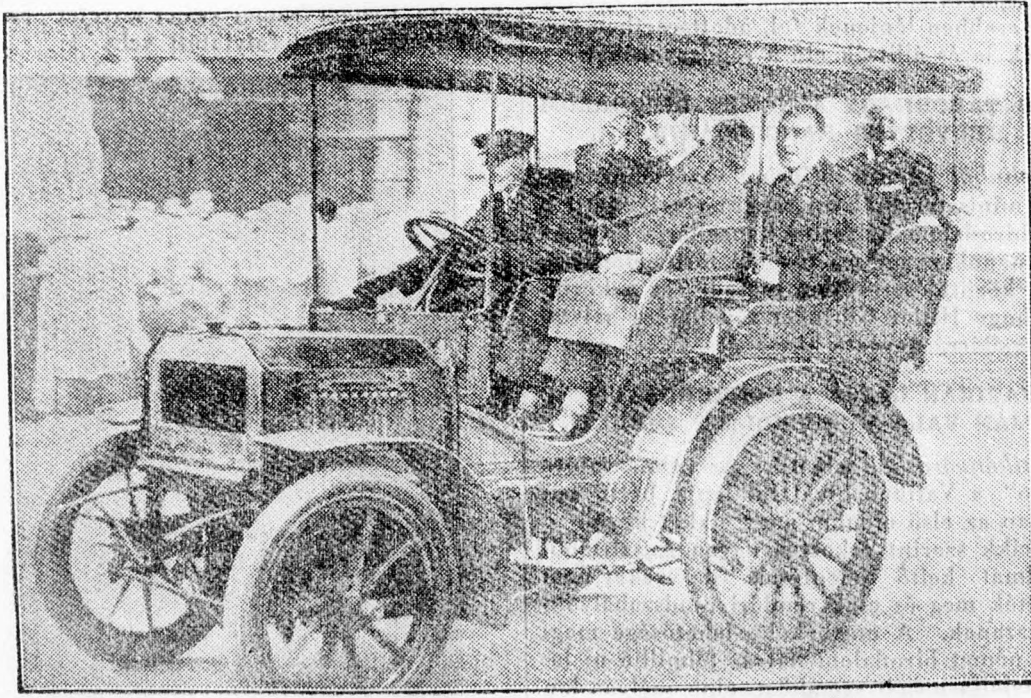
6. Szigorúan tilos bezárt ajtókat mögött dolgozni üzletekben, ipari és kereskedelmi iróddokban, — vasárnapokon és törvényes ünnepnapokon.

III. Az egészségügyi minisztériumnak egy régebben kelt rendlete értelmében a pékek részére a vasárnapi munkaszüneti éjjel 12 óráig kezdődik és tart vasárnap éjjel 12 óráig.

IV. A vasárnapi munkaszüneti törvény ellen vétő tulajdonost, vagy alkalmazottat kihágás esetén 500—5000 leig terjedő pénzbüntetéssel sújtják, visszaesés alkalmával pedig 1000—10.000 leig.

A fenti rendelet elleni kihágások megállapításával a komisszáriátusok bíztatnak meg, akik a legszigorúbb ellenőrzést fogják e tekintetben gyakorolni a kihágásokról jegyzőkönyvet vesz föl s ügyét átteszi a járásbírószágra.

Chester Dr. POPOVICIU.

VI. György angol király sétakocsizást tett — a nagyapja gépkocsiján. Ezt az autót VII. Edvard angol király 1899-ben készítette a Daimler gyárnál

Meghalt Bálint Lajos nyug. prépost-főesperes

1857—1938

Mercurea-Ciuc március hó.

Megdöbbenő rövid távirati hír érkezett hozzánk: Bálint Lajos nyugalmazott ciucsumuleui főesperes, prépost-plébános, rövid szenvedés után szülővárosában, I. G. Duca—Cristur Săuceşen elhunyt. Váratlanul érintett benünket ez a hír, alig akartuk elhinni, hogy ezt a szálfagyenes termetet is le tudta gyűrni a halál. Más vármegyében hunyta le szemét, de távozása elsősorban a mi vármegyénknek a gyászja, hiszen Isten kegyelméből hosszú és áldásos életének minden munkája itt folyt le, itt maradtak azok az alkotások, amelyek évszázadokig fogják nevét maradandóan megőrizni. I. G. Duca Cristur Săuceşen városban. Odorheiu megyében született 1857 január 13-án tekintélyes családból, amely ma is szereplő család ott, ahová nyugalomba való vonulása után, alig két évvel ezelőtt áccséhez elköltözött.

Az elevenesü gyermek tehetségét korán felismerte nagybátyja, Ráduly János alba-iuliai nagyprépost, aki a korán árvaságra jutó gyermeket gondjaiba vette, taníttatta és bejuttatta a papnevelő intézetbe. Teológiai tanulmányainak elvégzése után, fiatalossága miatt nem lehetett felszentelni és egy évig a püspöki aulában irodai oktatói minőségben működött. Ott nyert betekintést az egyházmegyei igazgatás szövevényeibe, aminek majd annyira hasznát fogja látni, amikor a terjedelmes felciuci esperesi kerület élére kerül. Felszentelése után püspöke az akkor még kis leányegyház: Toplița-Ciuc községbe küldi és ezzel Bálint Lajos úgy átlépte a Hargitát, hogy többé ebből a vármegyéből nem kerül el. Innen Lunca de Jos községbe, majd Misenteára, később Sânsimion-Cetațuia községekbe kerül és végül 1907-ben, Murányi Kálmán halála után Ciucsumuleura választják meg plébánosnak, ahol mintegy harminc esztendőig működik, amíg 1936-ban paptársainak, híveinek, sőt püspökének is nagy szomorúságára nyugalomba vonul. Mint sânsimion-cetațuii plébánost alesperesnek, 1908-ban felciuci kerületi főesperesnek nevezi ki püspöke, 1925-ben pedig, mint kinevezett sibiui prépost megkapja a pásztorbotot. Amikor 1930-ban aranymiséjét ünnepli, az egész egyházmegye siet üdvözlésére, nagy szeretettel veszik körül egykori káplánjai, ott van ünneplésén a vármegyének minden számottevő alakja és körülfogja híveinek meleg, rajongó szeretete. Ez az általános szeretet és tisztelet még egyszer megható módon és nagy mértékben nyilvánul meg akkor, amikor 1936-ban ötvenötévi fáradhatatlan lelkipásztori munkásság után nyugalomba vonul.

Ime Bálint Lajos életének külső kerete és váza. Ez is fényes, szép és felemelő, de mennyivel szebb, ragyogóbb az a tartalom, amivel ezt az ötvenöt évet megtöltötte! Akárhová is ment, az alkotás láza hevítette, mindenütt gazdaságokat rendezett, palotaszzerű plébániákat emelt, olyanokat, amilyenek eddig Ciuchan nem voltak, virágzó, rendezett egyházközségi életet, rendet teremtett. Céltudatos munkaterv, nagy szervező és rendező tehetség, lelkiismeretesség és pontosság, finom esztétikai ízlés jellemezte minden munkáját. Nemcsak élvezni tudta a külső szépet, hanem azt meg is tudta valósítani. Valóságos tervező tehetség. A sok új plébániai épületnél nemcsak tanácsokkal szolgált, hanem a legtöbbjét maga tervezi és a kivitelnél mindent ott van gondos szeme és takarékos érzéke. Minden munka, ami kezéből, tolla alól kikerül, legyen az egyszerű megírt levelezőlap is, — magánviseli a forma szépségét és ezzel Bálint Lajos nemes egyéniségét. Méltán sajnálja püspöke, amikor az espereskerület éléről távozik, mert ezzel az egyházmegye legmintaszerűbb, legpontosabb főesperese hagyta ott munkakörét.

Bálint Lajos lelkének, jellemének méltó külső képe az az egyenes, imponáló, gerinces tartás, amelyet 81 év súlyos terhe sem tudott meghajlítani. A meg nem alkuvó gerincesség, őszinteség és egyenesség volt lelkének legjellegzetesebb vonása. Hátsó gondolatokat nem ismert, őszinte volt sokszor a nyersességig, mindenkinek megmondotta az igazat, még sokszor a püspökének is. Nem kereste soha az olcsó dicsőséget és népszerűséget és mégis ennek a férfinak csak tisztelői voltak. Mert mindenki tudta, hogy aranyból van a szíve, hogy a szigorú is mások-

hoz, legszigorubb önmagához és mindig a közügyet tartja szem előtt. Irigység, nagyravagyás nem lakott benne, önmagát nem becsülte túl, sőt sokszor nagyon is szerény volt, minden álszerénység nélkül. Örömmel fedezte fel másokban a tehetséget és kiválóságot. Különösen nagy szeretettel karolta fel a fiatalokat, buzdította és jótanácsokkal látta el. Az ő plébániája volt az egyházmegye legjobb kápláni stációja. Itt rendet, munkásságot lehetett tanulni és a principálisban atyai jóbarátot találni. Semmit sem utált inkább, mint a nyegleséget. Nem szerette a cico-mát, frázist, szószátyárkodást, annál inkább a természetességet, anélkül, hogy barátja lett volna a Ciuchan még mindig jelentkező parlagiaságnak. Bálint Lajost mindenki úgy ismerte, mint igazi urat, az angol „gentleman” szó értelmében. Akik előtt kinyílt a szíve, azok sok kedvességét, kedélyességét és jóságát élvezhették. Magyaros vendégszeretetet, a szegények iránt való igazi részvét jellemezte.

Hétfőn temették el Bálint Lajos ny. prépostot

Mercurea-Ciuc. Saját tud. Bálint Lajos ny. prépost-főesperes, volt ciucsumuleui plébános, a katolikus főgimnázium volt püspöki biztosának holttestét gépkocsin szállították I. G. Duca—Cristur Săuceşen szülővárosából Ciucsumuleura, utolsó állomáshelyére és a Szent Péter templom csarnokában ravatalozták fel. A község lakossága nagy tömegben jelent meg a ravatalnál és buzgón imádkozott nagynevű főpapja lelki-üdvösségéért. Gaál Tamás esperes-plébános és Adorján Imre főgondnok nagy körültekintéssel rendezték a temetési előkészületeket. A halálesetről külön gyászjelentést adott ki a családon kívül a felciuci esperes-kerület papsága, a ciucsumuleui Szent Péter egyházmegyei elnöksége és egyháztanácsa is. A temetés hétfőn délelőtt tízórai kezdettel ment végbe. Megjelent a megye községeinek majdnem minden plébánosa. Kivonult a mercurea-ciuci katolikus főgimnázium

Es ha a nagy szervező, mintaszerű főpapot siratja az egész egyházmegye, mi ezt a nemeslelkű, arany szívű atyai jóbarátot gyászoljuk. Családjá azt óhajtotta, hogy a nyugalomba vonult főpap körökben töltsen el hátralevő éveit, ő akarták azokat figyelmes, gyöngéd szeretetükkel nyugalmassá és derűssé tenni. Már akkor tudtuk, hogy nem szívesen hagyja itt munkásságának terét, de nem akarta szereteteit megszorítani. Azonban így is mindvégig megőrizte függetlenségét, önállóságát, terhére nem akart még rokonainak sem lenni. De mindig idegennek érezte magát szülőföldjén, ahonnan olyan régen kiszakadt. Mind erősebben növekedett benne a kedves Ciucsumuleu utáni vágy és legutóbb is arról levelezett, hogyan tudna ide visszajárni. Ime most visszatért! Stilszerű az lett volna, ha megyszerzte híres fehér lovai hozzák vissza fekete koporsóját, amelyek annakidején átöröpítették a Hargitán. Megjött, ott van kiterítve a Szent Péter templomban, amelynek szokatlan, diszes szépsége is az ő ízlését dicséri; szomorúan bugjanak Sumuleu összes harangjai és e hangok, a mi gyászénekünk, fájó szeretetünk kísérje el ahhoz a nyitott sírhoz, melyet már oly régen kijelölt magának. Egykori híveinek hálás szeretete és sóha meg nem szűnő imádsága tegye számára könnyűvé, édessé az örök álmot a ciucsumuleu poétikus temetőben.

Dr Csipak Lajos.

ifjusági énekkara Sarkadi Elek tanár vezetésével. Részvett természetesen a temetésen a katolikus főgimnázium tanári kara is testületileg. A gyászmisét Biró Ferenc főesperes mutatta be fényes papi segédlettel. Ugyancsak ő mondotta a templomban a gyászbeszédet is, rámutatva az elhalt prépost-főesperes maradandó alkotásaira, kiváló emberi tulajdonságaira. Nagy hatással felépített beszédét megkönnyezte a templomot zeufolásig megtöltő papság és hívek tömege. A szentmise alatt a katolikus főgimnázium énekkara szerepelt hatásosan, valamint ugyancsak ez adott elő gyászdalokat a sírnál. A sírnál Gaál Tamás esperes-plébános, mint az elhunyt prépost-főesperes plébánosi utódja mondott Isten hozzád-ot. Ertesülésünk szerint az elhunyt főpap nagyobb alapítványokat tett nevelési, iskolai és hitbuzgalmi célokra. A megye, általa rendezett s létesített legszébb temetőjében pihen tehát Ciuc megye legnagyobb főpapja. Requiescat in pace!

Betiltott zsidó szervezetek és munkatáborok

Oradea. Saját tud. A VI. hadtestparancsnokság az alábbi rendeletet juttatta el a napilaphoz:

„Mí, Christea Vasilescu hadosztály tábornok, a VI. hadtest parancsnoka, tekintettel a Monitor Oficial 1938. február 11-iki 34. számában megjelent 856. számú magas királyi dekrétum negyedik szakaszára s tekintettel arra, hogy a

„HAHALUTZ”, másképpen „HEHALUTZ”, vagy „HALUTZI” alakulatok az állam érdekeire káros tevékenységet fejtenek ki, a közrend és állambiztonság érdekében elrendeljük:

1. A VI. hadtest területén úgy a városokban, mint vidéki községekben feloszlatoandó a „HAHALUTZ”, másképpen „HEHALUTZ”, vagy „HALUTZI” szervezetek, ezeknek munkatáborai és a szervezetek minden formája: kertek, műhelyek, stb.
 2. Ezeknek az egyesületeknek a működése a jövőben minden formában tilos.
 3. A fentnevezett egyesület központja lepecsételtetnek és felszereléseik lefoglalandók.
 4. Az ezeknek az egyesületeknek, vagy vezetőiknek adott mindennemű működési engedélyek (gyűlések tartására, gyűjtésre, vagy más célra adott) érvénytelenek.
 5. A fenti rendelkezések végrehajtására a rendőrség és csendőrségek kaptak megbízást.
 6. A hadtestparancsnokság területén a cenzuraszolgálat bízott meg ennek a rendeletnek a sajtóban történő közlésével.
 7. A rendelkezés azonnal életbelép.
- Kelt Cluj, a VI. hadtest parancsnokságán, 1938. március 14-én.”

A rendeletet a VI. hadtest parancsnoka: Christea Vasilescu hadosztály tábornok és Negulescu Dumitru őrnagy hadbíró-üzvész írták alá.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Gyenge nyugati, délnyugati szél, túlnyomóan derült idő, mérsékelt éjjeli fagy. A nappali hőmérséklet fokozódik.

Jöjjön velünk Olaszországba

a 34-ik Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolatban

Indulás Oradeáról május 28-án reggel

Utirány: Ljubjana, Triest, Velence, Firenze, Róma, (Nápoly) és vissza.

Tartózkodási idő: Budapest 1 és fél nap (menet), Firenze 1 nap, Róma 4 nap. (Ebből 1 nap kirándulás Nápolyba), Velence 1 nap.

Részvételi díj személyenként 5200 lel.

Jelentkezési határidő május 20.

Egyéni utlevél szükséges.

Bővebb felvilágosítást ad a Magyar Lapok utazási osztálya

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politikai napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Cluji szerkesztő: **Sulyok István**

Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza.

MEGÁLLAPÍTOTTÁK VORBUCHNER PÜSPÖK TG.-MURESI LÁTOGATÁSÁNAK PROGRAMJÁT. Târgu-Muresről jelentik: Vorbuchner Adolf római katolikus püspök a hét végén néhánynapos látogatásra Târgu-Muresre érkezik. Most megállapították a püspöki látogatás végleges programját. Vorbuchner püspök pénteken délután érkezik a városba és este részt vesz a nagybőjti istentiszteleten. Szombaton reggel fél nyolckor ünnepélyes püspöki mise lesz, amelynek során a főpásztor négyszáz gyermeket részesít a bérmálás szentségében. A püspök délután hat órakor részt vesz az ünnepi istentiszteleten. Vasárnap délelőtt tíz órakor ugyancsak ünnepélyes püspöki mise lesz, amelynek keretében a püspök pappá szenteli Hann József târgumuresi származású kispapot. Este fél hatkor templomi ünnepély lesz a római katolikus templomban. Hétfőn reggel a pappá szentelt Hann József tartja meg első miséjét. Vorbuchner püspök elutazásának időpontját még nem állapították meg.

Tudinvalók az elutazáshoz szükséges utlevél láttamozásáról. Oradea. Saját tud. Néhány nappal ezelőtt ismét életbe léptették az utlevelek előzetes láttamozását. Mindenkinél, aki külföldre utazik, az illetékes hatóságok kiutazási vizummal látják el utlevelét. Ezeket a láttamozásokat Oradeán a városi lakosság részére a rendőrség végzi. Az utlevél-tulajdonosoknak először az utlevél-osztályon, az I. emelet 10-es számú szobában kell jelentkezniük, ahol kimutatást készítenek a külföldre utazókról. (A kimutatás feltünteti az utlevél-tulajdonos nevét és az utlevél számát.) Ezután az utlevéllel együtt Radovici komiszió, sziguranca főnöknél, a II. emelet 8. számú szobában kell jelentkezni, ahol beütik az utlevélbe a kiutazáshoz szükséges pecsétet.

KÖVETEKÉ NEVEZTÉK KI RADU IRIMESUT ÉS LUCIAN BLAGAT. Bucuresti. Saját tud. Radu Irimescu volt légügyi és tengerészeti minisztert washingtoni, Lucian Blaga volt külügyi alminiszter lisszaboni követé neveztek ki.

Egy ciuci székely tudós amerikai kitüntetése. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Dr. Abraham Ambrus premontrai kanonokot, egyetemi magántanárt, a szegedi polgári iskolai tanárképző tudós professzorát értékes elismerés érte: az amerikai Catholic round table of science, — mely Amerika katolikus társadalmának egyik legelőkelőbb tudományos testülete — tagjai sorába választotta a tudós professzort. Dr. Abraham Ambrus ciuci származású. Tüsnadon született, jelenleg 44 éves és a helybeli katolikus főgimnáziumnak volt jelle-nővéndéke. Tudományos felkészültsége korán éreztető bizonyságot nyújtott. Alattani kutatásai hírnevét megalapozták és ma nemzetközi vonatkozásban is elismert. Dr. Abraham Ambrus egyike a legkiválóbb neurológusoknak, s a szervezet testi és lelki működésének zavarai körül végez értékes, tudományos kutatást. Szakmunkásságára jellemző, hogy eddig mintegy tíz tudományos kötete jelent meg, német, angol, olasz és magyar nyelven. Ez az emberi haladást szolgáló nagyvezető munkásságának elismerése és megbecsülése igaz örömmel tölt el mindenkit.

Zugirászt tartóztatott le a satumarei rendőrség. Satumare. Saját tud. Dr. Vaida Felician satumarei ügyvéd az ügyvédi kamaránál paanszt emelt Zicherman Vilmos kereskedő ellen, aki a városban ügyvédnek adja ki magát, hivatalos iratok beszerzésével foglalkozik és rontja a hivatalos ügyvédek kereseti lehetőségét. A kamara a beadványt áttette az ügyészségre, ahol elrendelték a nyomozást. A rendőrség házkutatást tartott a Zicherman lakásán, amely alkalommal rengeteg hivatalos iratot és bélyegzőt találtak. A zugirász hamis prókatori letartóztatották.

Kinevezték Oradeán a munkakamara új vezetőségét. Oradea. Saját tud. A munkaügyi miniszterium tegnap kinevezte az oradeai Munkakamara új vezetőségét. Elnök: Simionescu Martin. A munkaügyi miniszterium képviselője Bar-na Augustin újságíró. A munkás szekció tagjai: Chis Petru, Gheorghe Tiedeni, Petre Ciupa. Az iparos szekció tagja: M. Simionescu, Joan Balog, Joan Deac. A kamara ügyészei: dr. Traian Vuia, Panfil Ionas.

MÁRCIUS 31-IG KELL BEJELENTENI AZ IPARI LETÁRÁLLAPOTOT. Cluj. Saját tud. A kartell-törvényben előírt ipari leltár-állapot bejelentésére az iparügyi felügyelőségek március 31-ig adtak határidőt. Az UGIR-tól (gyáriparosok szövetsége) nyert értesülések szerint a kormány az UGIR kérésére a kérdőpontokat egyszerűsítette és azoknak beküldésére újabb három havi haladékat engedélyezett.

A legnagyobb rendben történt Ciuchban az unjonok bevonulása. Mercurea-Ciuc. Saját tud. A március 10-ével megkezdődött unjonok bevonulása példás és fegyverezett rendben történt. Ennek elvitathatatlan oka egyrészt a katonai előképzés szellem nevelése, Nem volt csendháborítás, részegeskedés, verekedés, botrány. Örömmel adunk hírt minden ilyen tapasztaltról, amely székely népünknek józan, fegyverezett magatartását dicséri.

Újból sírköveket döntöttek Säuceniben. Saját tudósítónktól. Pár évvel előbb szomorú szenciacija volt a községnek, amikor a köztemetőben egy éjejl 35 márvány síremléket döntöttek le ismeretlen emberek. Az akkori nyomozás nem jutott eredményre, így a sajnálatos ügy további sorsát még ma is homály fedi. Talán ennek a körülménynek tulajdonítható, hogy az akkor büntetlenül maradt büncselekmény most megismétlődött. A mult hét folyamán újból több márvány síremléket döntöttek le ugyanabban a temetőben, köztük egy olyan síremléket is, amelynek már előbb is hasonló sorsban volt része. A község lakossága tehetetlenül nézte az újabb vandalizmust és józan türelemmel igyekszik eltüntetni a barbár kezek újabb rombolásának nyomait.

Szerencsétlenség érte a romáinai csehszlovák konzulátus gépkocsiját. Bucuresti. Saját tud. Cămpina mellett a csehszlovák konzulátus autója összeütközött egy CFR autóbusszal az országúton. A csehszlovák autóban a konzulátusi titkár és a felesége ültek. A sofőrön kívül, mindketten súlyosan megsebesültek és a ploesti kórházba szállították őket.

Rejtélyes eredetű barlanglakást fedeztek fel az erdőben. Simleul-Silvaniei. Saját tud. Érdekes felfedezést tett az elmúlt napokban két tusai lakos a község határában lévő erdőben. Amint az erdő egyik elhagyatott részén áthaladtak, egy ágakkal befedett üreget fedeztek fel s amikor a galyakat kíváncsiságból eltakarították, lépcsőkre bukkantak. Erthető érdeklődéssel mentek le a láthatólag hosszú évek óta nem használt lépcsőkön s egy tágas és kényelmes földalatti lakásba értek. Az érdekes barlang két személyre volt berendezve, két ágy, székek, asztal és kemence van benne. Nem lehet tudni, hogy a mintegy 40—50 évvel ezelőtt készült földalatti lakást valami büntetés elől bujdosó gonosztevő, szökött fegyver vagy valami másfajta erdei emberek lakták-e. Létezéséről mindeddig senki sem tudott.

Elum Leon francia miniszterelnök az újságírók kérdéseinek pergőtűzében.

Feljegyzések

Az Újvidéken megjelenő *Reggeli Ujság* egyetlen számából szedjük össze az alább felsorolt színházi híreket:

A kikindai Gazdakör műkedvelői másodszor adták elő a *Julika* c. kedves népszínművet, zsúfolt ház előtt. A szabadtéri Magyar Olvasókör színtársulatának előadásában Rejtő—Kulinyi *Urileány szobát keres* c. operettje egymásután négy zsúfolt házat vonzott. Az újvidéki telepi Gazdakör nagy-sikerű kabaré-estét rendezett. A vinográdi magyar ifjuság műkedvelő csoportja nagy sikerrel mutatta be a *Bokros uram* c. háromfelvonásos vígjátékot. A szabadtéri Magyar Olvasókör az operett mellett műkedvelő drámai együttest is foglalkoztat: két heti szoros készülődés és munka után bemutatták Boros tragikomédiáját, a *Forgószél* c. darabot. A kulai Tenisz Klub műkedvelő gárdája vasárnap hozta színre Barabás Pál: *Könyvű a férfiaknak* c. háromfelvonásos vígjátékát. Az újvidéki magyar grafikus munkások zenegyesülete öt éves fennállását a *Cigánybáró* előadásával ünnepelte meg. A telecskai műkedvelők jövő vasárnap Jancusko Gábor *Egy május éjszakán* c. operettjét mutatják be. Verbászton nagyszerű Petőfi-Ady-estét rendeztek: a verbászi magyarság minden esztendőben több ilyen irodalmi ünnepet rendez, mellyel céltudatos és rendszeres munkával ápolja közönségének irodalom-szeretetét. Újvidéken a Beltéri Katolikus Kör műkedvelői vasárnap harmadszor adták elő az *Abbé* c. ismeretes színművet. „A harmadik előadás, írja a lap, mindennél jobban mutatja az újvidéki közönség kultúrseretetét... A közönség az *Abbé* előadásával szemben bizonyos tartózkodást mutatott. Nem azért, mintha nem érdeklődne komoly darabok iránt, hanem csupán, mert nem tudta, hogy a komolytárgy előadásokban is mit nyújtanak az újvidéki műkedvelők. A bemutató aztán meghozta a kellemes csalódást a közönségnek. A második előadásra már nem kellett, még reklám sem, telt ház nézte azt végig és a harmadik előadásra is elkelt minden jegy...”

Ezek a hírek sok mindent mutatnak. Először is azt, hogy Jugoszláviában tényleg lényegesen tágabb és nagyobb lett a magyarság művelődési szabadsága. De jelenti azt is, hogy ezzel a szabadsággal az ottani magyarság él is, mert tud élni. Azt szokták mondani, hogy minden művel, irodalmi értékű emberből jó műkedvelő színész lehet: ez a sok színházi hír, a kritika, mellyel azokat a sajtó kíséri, a siker, melyet a műkedvelők aratnak, mind arra vall, hogy Bácskában és a többi jugoszláv részeken ma nem duhajkodnak és isznak a magyarok, hanem irodalmat művelnek. Művelődnek és önkéntes munkának vállalásával, terjesztik az irodalmi műveltséget.

Ezt a tünetet érdemes feljegyezni. Arra figyelmeztet, hogy a jó és lelkes műkedvelő gárda hasznosabb, maradandóbb munkát végez, mint a rossz hivatásos vidéki színtársulat, mely nyomorában örökké anyagi és erkölcsi bajokkal küzdök. A műkedvelő színjátszás, ha kultuszú és társadalmi szokássá tud erősödni, egészen közvetlen, meleg kapcsolatokat jelent — nemcsak a színpad és a közönség között, hanem az irodalommal is. Társas munkát és baráti találkozások sokaságát emellett, olyanra nevel tehát, amire éppen kisebbségi helyzetben igen nagy a szükség. (Skin.)

A falvak lakosai és a katonai előképzősök közmunkával rendbehozzák a legelőket. Satumare. Saját tudósítónktól. A földművelésügyi miniszterium körrendeletet küldött a megyei legelő felügyelőséghez. A rendelet értelmében a felügyelőségeknek sürgősen tervet kell készíteniük a legelők közmunkával való rendbehozására. A miniszterium abból az elvből indul ki, hogy a legelők a falvak életében jelentős szerepet játszanak és kihátással vannak az ország gazdasági helyzetére, tehát a legelő karbantartása és további fejlesztése országos érdek. A munkálatokat a falusi lakosság és a katonai előképzősök végzik el.

Florescu ezredes-megyefőnök rendelkezései Bihar megyében

Oradea. Saját tud. Az elmúlt napokban V. Florescu ezredes, Bihar megye prefektusa folytatta közigazgatási látogatásait a megyében. Meglátogatta többek között Tarian községet, érdeklődött az összes helyi kérdések iránt és azonnal intézkedett egyes kívánások teljesítése érdekében.

Ma a prefektus Salontán tett délután látogatást és behatóan érdeklődött minden kérdés iránt.

Az elmúlt évben elrendelték a községi legelők tisztítását. Ezt a rendelkezést most megismételték és az összes főszolgabírók és jegyzők rendelkezést kaptak, hogy a legelőket a legnagyobb rendben kell tartani. Március 1-ig az összes legelőket ki kell gyomlálni.

Hasonlóképpen intézkedés történt, hogy a kutakat állandóan rendben tartásuk, mert számos helyen gondozatlanok és alkalmatlanok arra, hogy betegségek csirái legyenek. A kutakat szépen körül kell venni. A prefektura táblázatot kért az erdőhatóságoktól és szolgabíróktól az erdőkihasználásokról, amik az egyes járásokban folynak. A főszolgabíróknak a helyszínen kell ellenőrzést gyakorolniuk és pontos kimutatást készíteniük arról, hogy hol történik a kihasználás, ki végzi, milyen területen, valamint egyéb szükséges információkat kell adniuk. Szigorúan meg fogják büntetni azokat, akik önkényesen erdőt termelnek ki.

A prefektura intézkedett, hogy a főszolgabírók nyújtsák be az állampolgársági revízióhoz szükséges kimutatásokat, listákat, stb. az illetékes járáshíroságokhoz.

A bihori prefektura felsőbb rendelet folytán intézkedéseket léptetett életbe a kocsmák számának apasztása, a helyiségek tisztasága, az alkoholizmus terjesztése stb. érdekében. Szigorúan fogják ellenőrizni a szezfőrvény betartását és a vétkeseket meg fogják büntetni.

Felhívják a falusi italmérők figyelmét, hogy a kocsmákat hétköznap reggel 7 órákor szabad kinyitni és legkésőbb 10 órákor este kell bezárni. Vasárnap és ünnepnapon pedig 12 órákor lehet nyitni és este 7 órákor zárni.

Bihar megye prefektusa felsőbb rendelet folytán közölte a lakossággal, hogy Bihar megye erdőit védett erdőknek nyilvánítja nemzeti védelmi okokból és különleges szabályoknak vetik alá. Ez vonatkozik a megye minden egyes erdejére. Bárki is a tulajdonos, valamint a beültetett legelőre is, amiknek helyreállítását nemzeti védelem céljából szükségesnek tartják.

Rendelet kiegészítés. Oradea város rendőrfőnöksége az 1938—1948. számú, már megjelent rendelet kiegészítéseként tudomására hozza valamennyi kereskedőnek, hogy a VI. Hadtestparancsnokság 1. számú rendeletének 5. szakasza értelmében mindenki köteles cégtábláját román nyelven elkészíteni, azon teljes nevét kiírni és foglalkozását megjelölni. Fenti rendelet ellen vétőket ugyancsak előbbi rendelet alapján átadják a hadifővárosbíróknak, amely 1 hónaptól 2 évig terjedő fegyházbüntetést szab ki. Dr. Popoviciu rendőrfőnök.

MEGOLVADT KORCSOLYAPÁLYA MEDRÉBE ZUHANT S EGY ÉJSZAKÁT A JÉGHIDEG VIZBEN TÖLTÖTT EGY ÖREG NYUGDIJAS. Tárnu-Muresről jelentik: Különös baleset érte Nagy János tárnu-muresi illetőségű, nyolcvanhatéves nyugdíjast. Nagy a késő éjszakai órákban a korcsolyapálya mellett tartott hazafelé, megcsuszott és belezuhant a megolvadt korcsolyapálya jégárába. Az előrehaladott nyugdíjas segítség hiányában nem tudott kimászni a sekély vízből s az egész éjszakát a korcsolyapálya medrében töltötte. Reggel a járókelők szabadították ki szorult helyzetéből. Az öregurat súlyos hűléssel kórházba szállították.

Meghalt a romlott muszka-haitól. Oradea. Saját tudósítónktól. Rejtélyes haláleset ügyében rendelt el nyomozást az oradeai ügyészség. A megyei kórházban szombaton meghalt Szurdics Rozália ötvenkétéves mosónő, akit előző napon súlyos mérgezési tünetekkel szállítottak be. A rendőrség gyanusnak találta az esetet és nyomozást indított, amelynek során különös dolgok derültek ki. Szurdics Rozália Magos Lászlóné nevű társnőjével együtt március 9-én Boros, Tárnu-Mures-utca 16. szám alatt lakó volt vendéglős lakásán mosott. Borosnak nemrégiben még vendéglője volt s mikor üzletét bezárta, egy üvegben néhány orosz halat vitt haza. A gazda a halakat, összesen hat darabot, odaadta a mosónőnek. Az étek azonban meg, miniket rosszul lettek kórházba szállították őket és Szurdics Rozália meghalt. Az ügyészség most folytatja a kihallgatásokat a helyzet tisztázására.

Temetés. Barcsay Gyula nyug. tanító 72 éves korában meghalt. Temetése szerdán délután 2 órákor lesz a Rulikovszky kápolnából. (Erdélyi „Concordia.”)

Braşovi rövid hírek. Saját tud. Georgescu Demeter cristeni gazdálkodót, aki a napokban Braşovba jött, hogy itt ügyeit rendezze, tegnap este az állomás közelében egy népteleenbb utcán két ismeretlen egyén megtámadta és addig verte, amíg a szerencsétlen ember eszméletlenül esett össze. A támadók ezután elrabolták a gazdálkodónál levő 42 ezer lejt és elmenekültek. Georgescut súlyos sérülésekkel a kórházban ápolják. — B. M. magyar honosságú braşovi lakos, hogy a kintassítást elkerülje — állítólag — névházasságot kötött T. I. braşovi lakossal, aki kétgyermekes özvegyember. Az állítólagos névházasság a hatóságok tudomására jutott és az ügy két főszereplőjét letartóztatták. — A rendőrség letartóztatta Tarra Mária és Dániel Ágnes itteni asszonyokat, akik tiltott műtétet hajtottak végre Veress Erzsébet 24 éves nőn, aki a műtét következtében vérmérgezésben meghalt.

Március 20-ig mindenki köteles beszovaltatni revolverét a rendőrségen. Oradea. Saját tud. A rendőrség az ostromállapotról szóló rendelet alapján felszólítja mindazokat a lakosokat, akik eddig még nem szolgáltatták be revolverüket, legkésőbb március 20-ig jelentkezzenek a rendőrség I. emelet 14. számú szobájában és szolgáltassák be revolverüket. Ugyancsak a rendőrség közigazgatási ügyosztálya felhívja az összes oradeai vadászfegyver tulajdonosokat, hogy március 17. és 18-án reggel kilenc órákor és délután négy órákor kötelesek fegyvereikkel és az erre vonatkozó összes igazoló irásaikkal jelentkezni. A rendelkezések megszegői ellen hadbíróági eljárás indítandó.

Halálozás. Dávid Elek ny. bírósági irodafőtiszt 69 éves korában Mercurea-Ciucon elhunyt. Az elhunyt mintaképe volt a korrekt, becsületes köztisztviselőnek. Példás család:lete közneveléses volt a városban. Halálát Dávid Sándor bírósági vezetőfőtisztviselő, Dávid Rózika és Dávid Jucika katolikus elemi iskolai tanítónők, valamint ecesanyja gyászolják.

Apponyi Károly szűcsmeister 78 éves korában ugyancsak Mercurea-Ciucon, aranyakadémia küszöbén, ötvenéves házastársi életközösség után elhunyt. Halálát özv. Apponyi Károlyné szül. Töke Zsuzsanna özvegye, Apponyi Gyula, vitéz Apponyi Lajos, Apponyi Anna Mária férj. Galgóczy Endréné, Apponyi György, Apponyi Imre, Apponyi Margit, Apponyi József gyermekei és kiterjedt rokonsága gyászolja. Szíve utolsó dobbanásáig a munkának élt. A céhbéli idők boldog egészségét sohasem vesztette el.

Finom selyem lapult meg az almásládában. Cluj. Saját tudósítónktól. Érdekes vámcsempészési ügyben folytat vizsgálatot a cluji vámvihatal a rendőrség büntető osztályával karöltve. Sigheut-Marmatieli vasútállomásánál három láda almának feltüntetett küldeményt adtak fel Fuchs Márton cluji címre. A küldeményt már Sigheuten gvarusnak találtak és táviratilag intézkedtek, hogy Clujon hivatalos személyek előtt nyissák fel a ládát. A ládák felnyitása meg is történt és az almák alatt 28 kilogramm selyemrut találtak, amelyek csempész uton kerültek az országba. A rendőrség erre házkutatást tartott a címzett lakásán, ahol 150 kilogramm csehszlovákiai jelzéssel ellátott selyemrut talált. A vámvihatal kétmillió letes bírságot rótt ki Fuchs Martonra s miután a büntetést nem tudta lefizetni, azonnal letartóztatták.

Andrányi Károly & Fiai R. T. cég
oradeai fiókjának tisztviselői és alkalmazottai mély fájdalommal jelentik, hogy

id. Schmidt Béla úr
a cég tisztviselőinek legrégebbi tagja, példás és fáradhatatlanul munkás életének 78-ik évében, folyó hó 14-én hirtelen elhunyt.

Temetése a római katolikus egyház szertartása szerint, március 16-án délután 5 órákor lesz az Aurel Vlaicu-utca 49. szám alatti gyászházban.

Emlékét fájó szívvel megőrizzük!
Oradea, 1938. március 15.

* Az archórt elcsufító számos tisztátalanság, mint gyulladási pirosságok, porszenések és patánások, amelyek elégtelen bélműködés és emésztési zavarok következtében támadnak, a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által — reggelként egy pohárral — rendszerint rövidesen eltűnnek. Kérdezze meg orvosát.

SZÍNHÁZ

Óriási az érdeklődés a Thalia operettegyüttesének vendégjátéka iránt

Az idei szezon legnagyobb operett sikere kétségkívül Halász Imre—Loonczy Dezső „Egyetlen éjszakára” című újodonsága, amelynek századik előadását a múlt héten ünnepelték meg. Osztatlan vélemény, hogy Halász Imre az Egy csók és más semmi szerzője ebben az új darabjában felülmúlta önmagát is és magalkotta az utóbbi évek legmulatságosabb, legsikeresebb színpadi művét Loonczy Dezső pedig olyan muzsikát szerzett a darabhoz, amely muzsikával legelső művelőinek sorába emelte.

Nálunk szerdán este lesz az Egyetlen éjszakára bemutatója. pazar új kiállításban, teljesen új díszletekkel, rengeteg új kosztümmel, Gróf László kiténő rendezésében. A darab várható sikerét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy az igazgatóság egyelőre hat egymásutáni előadásban tűzte műsorra ezt a kiténő operettet, amelynek első előadása szerdán este lesz. A darab főszerepeit: Solymosán Magda, Sándor Stefi, Coppán Flóri, Pál Magda, Jenai János, Fülöp Sándor, Csóka József, Homm Pál, Csengeri Aladár és Réthelyi Odón játsszák. A zenekart Schreiber Alajos vezényli. Az Egyetlen éjszakára szerdán, csütörtökön, pénteken este, szombaton 5 és 9 órákor, vasárnap délután 6 órákor van műsoron rendez helyárrakkal.

— **Sárgapitykés közlegény.** A legnagyobb operett siker, az elmúlt ciklusok nagy slágere vasárnap este 9 órákor van műsoron rendez helyárrakkal.

— **Hétfőtől** — minden este — a színház év legnagyobb revüje, Abraham Pál 12 képből álló, káprázatos kiállítású, világsikert aratott nagy, vidám operettje: 3:1 a szerelem javára. Szilágyi László, Kellér Dezső és Harmath Imre szövege. 22 új tánc attrakció. 140 új kosztüm. Tánccok: Tebán János, Topán Lulu, Lukász Bella.

— **Jegyek az összes előadásokra vasárnaptól kezdődőleg már válthatók a színház baloldali elővételi pénztáránál naponta délelőtt 11—1-ig és délután 4-től 6-ig.**

Heti műsor:

Szerdán, március 16-án este 9 órákor: **Egyetlen éjszakára.** (Halász Imre és Loonczy Dezső eddig 125 előadást megért ragyogó operett-újodonsága. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Solymosán Magda, Sándor Stefi, Coppán Flóri, Pál Magda, Jenai János, Gróf László, Fülöp Sándor, Csóka József, Réthelyi Odón, stb.)

Csütörtök este 9 órákor: **Egyetlen éjszakára.**

Péntek este 9 órákor: **Egyetlen éjszakára.**

Szombat délután 5 órákor: **Egyetlen éjszakára** (Rendez helyárrakkal. — Este 9 órákor: **Egyetlen éjszakára.**

Vasárnap délután 3 órákor: **Urilány szobát keres.** (Olcsó helyárrakkal.) — Délután 6 órákor: **Egyetlen éjszakára.** — Este 9 órákor: **Sárgapitykés közlegény.**

Hétfőtől minden este: 3:1 a szerelem javára.

— **ÉRTESSITJÜK** nb. színházlátogató közönségünket, hogy a mai naptól kezdve a páholyjegyek után 4 lei városi taxa fizetendő. Tehát a rendez esti helyárraknál a nagypáholy 312, az őt személyes kispáholy 262, délután olcsó helyárraknál a nagypáholy 212 lei, a kispáholy 159 lei. — Itt említjük meg, hogy hatósági rendeletre minden kispáholyban 5 személynél többen nem foglaltatnak helyet. A Thalia színház igazgatósága.

Andrányi Károly & Fiai R. T. cég
igazgatósága mély szomorúsággal jelenti, hogy oradeai fiókjának hosszú évek alatt ernyedetlen szorgalmu főtisztviselője

id. Schmidt Béla úr
folyó hó 14-én, 78-ik életévében hirtelen elhunyt.

Temetése Oradeán március 16-án délután 5 órákor lesz az Aurel Vlaicu-utca 49. szám alatti lakásáról.

Emlékét el nem muló kegyelettel megőrizzük!
Oradea, 1938. március 15.

LEGUJABB

A Fasiszta Nagytanács alkotmány-módosításról tárgyalt

Olaszország állami bevételei kedvezően alakultak. — Megkezdődtek Ciano külügyminiszter és az angol nagykövet között az érdemleges tárgyalások

Rómából jelentik: A Fasiszta Nagytanács ülésén a Duce beszámolt Olaszország népesedési helyzetéről és belpolitikájáról, majd a pénzügyminiszter terjesztette elő jelentését, amit a Nagytanács tudomásul vett. A jelentésből kitűnik, hogy az állam bevételei kedvezően alakultak és magasabbak, mint az előirányzat. A februári bevételek 17 százalékkal voltak magasabbak, mint a múlt év ugyanezen hónapjában, ami azt jelenti, hogy a rendes költségvetési hiány a nagyarányú rendkívüli kiadások ellenére sem magasabb az előirányzatnál.

Megvitatatta a Nagytanács Olaszország önellátási problémáját valamint az új törvényhozó és

képviselő testület szervezését és kimondotta, hogy a most elfogadott és jóváhagyott alkotmányreformot ki kell egészíteni az olasz alkotmány egyéb módosításaival.

Londonból jelentik: A Reuter jelentése szerint kedden kezdődtek meg az olasz külügyminisztériumban az érdemleges tárgyalások lord Perth római angol nagykövet és Ciano olasz külügyminiszter között. A multheti tanácskozások a tárgyalások sorrendjének megállapítására szolgáltak. Az előkészületek már befejezést nyertek, most már a tényleges tárgyalásokra kerülhet sor.

Hitler német birodalmi vezér ünneplése a bécsi Hősök terén

Seyss-Inquart helytartó bejelentette, hogy a német államfő bevonul a régi osztrák birodalom koronájának őrző helyére, a bécsi Burgba

Bécsből jelentik: A Hősök terét már a kora délelőtti órákban beláthatatlan tömegek özönlötték el. Fél 11 órára befejeződött az alakulatok felvonulása. Minden ablakban és a házak letéjén horogkeresztes lobogók lengtek. Ragyogó napfényes idő kedvezett Hitler bécsi hivatalos fogadtatásának.

11 óra előtt néhány perccel egyre növekvő élénkséggel adta tudtúl az egybegyűlteknél, hogy Hitler elindult az Imperial-szállóból. Az élénkség akkor érte el tetőfokát, amikor Hitler és kíséretének gépkocsijai a Hősök terére érkeztek. A birodalmi vezér és kancellár mosolyogva viszonzta jobbra-balra a hatalmas tömeg üdvözlését, mely még a repülőgépek búgását is elnyomta. 10 óra 11 perckor Seyss-Inquart birodalmi helytartó jelentette a Vezérnek ama határozat törvényszerű végrehajtását, mely szerint Ausztria a német birodalom egyik országa lett. Majd bejelentette a német népnek és az egész világnak, hogy Hitler Adolf ebben az órában bevonult a Burgba, a régi birodalom fővárosának várába, ahol a birodalom koronáját őrzik.

— Amiért a német történelem — mondotta — századokon át küzdött, amiért a legjobb németek számtalan millióinak életét áldozták, ma megvalósult: az Osmark hazatért. Megalakult a német népbirodalom. Vezérem, a német nép összességének erőt összefogja az Ön akaratára. Ön, Vezérem minden idők számára megteremtette ezt a művet, mely fennmarad minden nemzedéken és minden időknél át. A hű és örök német nép üdvözlö ma vezérét. Mi csak egyet tehetünk: köszönetet mondunk a vezérnek és ez a köszönet és hála egyszersmind a szeretet és hűség kifejezése. Vezérem, bárholva vezessen útja, mi követjük Önt!

A RAJNATÓL A FERTŐ-TÓIG — SZUDÉTA-NÉMETEK KÜLDÖTTTSÉGE BÉCSBEN

Bécsből jelentik: A Budapesten megjelenő „Nemzeti Ujság” írja, hogy az ausztriai Burgenland (a békeszerződéssel elcsatolt egykori nyugat-magyarországi vidék) új kerületi vezetője Hitlerhez táviratot intézett, amelyben mint a nagy német birodalom megalapítóját ünnepli.

— E birodalom határai — szól a távirat — a Rajnatól a Fertő-tóig terjednek. — A továbbiakban reményeink ad kifejezést, hogy a birodalmi vezér és kancellár meglátogatja azt a vidéket, ahol Hayden dalai születtek.

Bécsből jelentik: A „Nemzeti Ujság” szerint nagy ünnepségekben részesítették Bécsben a szudétanémeteket, akik küldöttségileg jöttek üdvözölni Hitlerrel. A küldöttség táblákat vitt, ezzel a felirattal: „Jetzt folgen wir” (Most mi következünk).

A régi Bristolban helyezkedett el Brauchitz ezredes, német katonai parancsnok.

SCHUSCHNIGG KÜLFÖLDRE UTAZOTT

Budapestről jelentik: A „Magyarország” berlini jelentése szerint itt az a hír terjedt el, hogy Schuschnigg volt osztrák szövetségi kancellár elhagyta az Ervesült Német Birodalom területét és külföldre utazott. Utirányát nem ismerik.

VALTOZNAK AZ OSZTRÁK POSTA BÉLYEGEI.

Bécsből jelentik: A Dollfuss arcképével ellátott 10 schillinges és 24 garasos bélyegeket kivonták a forgalomból.

Az osztrák posta elhatározta, hogy három napon át „Hitler látogatása Bécsben” felírásu bélyegzővel fogja a postaküldeményeket ellátni.

ANGOL PARLAMENTI MOZGALOM CSEHSZLOVÁKIA MEGSEGÍTÉSÉRE ÉS A SPANYOL-ORSZÁGI BEAVATKOZÁSRA

Londonból jelentik: Több kormánypárti és ellenzéki képviselő határozati javaslatot szerkesztett, mely megemlíti, hogy Ausztria esetének megemlékedése harcászatiilag megakadályozná Anglia függetlenségének megvédését. Ezért szólítsa fel a Ház a kormányt, gyűjtse maga köré a népszövetségi alapokmány és a Kellogg-paktum alapján az összes nemzeteket, amelyek készek szerződéses kötelezettségeiket teljesíteni, hogy együttesen ellenálljanak további támadásnak Nyugat-, Közép- és Kelet-Európában. Jelentse ki a kormány, hogy ilyen közös eljárás céljaira azonnal rendelkezésre állnak Anglia összes erőforrásai és különösen garantálja a francia kormány-nak Anglia segítségét arra az esetre, ha Franciaországnak Csehszlovákiát kellene védeni (kivárással elő nem idézett) támadás ellen megvédenie. Tekintett Spanyolország harcászati fontosságára, el kell ejteni a benemavatkozás politikáját, ha nem sikerül minden idegen segítséget azonnal megszüntetni.

AUSZTRIA FÜGGETLENSÉGE ÉRDEKÉBEN VILÁGSZERVEZETET AKARNAK ÖSSZEHOZNI

Párizsból jelentik: A Havas jelentése szerint osztrák nemzeti bizottság van alakulóban, mely össze akarja gyűjteni a világ minden részén azokat az osztrákokat, akik a szabad és független Ausztria hívei, vagy azokat a külföldieket, akik Ausztria barátainak vallják magukat. A bizottság összetételét és munkatervét rövidesen nyilvánosságra hozzák.

A spanyol nemzeti csapatok új hadisikerei

El'oglalták Aragon várost. — Nagy előhaladás Katalonia felé

Salamancából jelentik: A nemzeti csapatok elfoglalták Aragon várost, valamint Alcaniz várost körülvéve magaslatokat és több községet.

Saragossából jelentik: A Jague parancsnoksága alatt álló nemzeti csapat elfoglalta Carpet és Franco tábornok előőrségi ágyulövésnyire vannak a taragona—valenciai utkereszteződés. Ha ezt elfoglalják, akkor a köztársaságiak kezén már csak egy út lesz, amely Kataloniát Madriddal összeköti. A nemzeti csapatok légvonalban már csak 60 kilométerre vannak Tortosától. A nagy lépésekké előrehaladó nemzetiek az utóbbi hat nap alatt 90 kilométer hosszú és 60 kilométer széles területet foglaltak el. A nemzetiek győzelmét a köztársasági hadijelentések is elismerik. A köztársasági kormány a nagy támadásra való tekintettel a 18 éves korosztályt mozgósította.

Arcárhirdetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim” a kiadóban” további: 10 lei. Állástkeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedni a nyomda.

Adás-vétel

Nagy
vasutót megvételre keresek. Oradea, Str. Vasile Conta 4. Tóth.

Melegágy
ablakok és üvegek olcsón kaphatók. Oradea, Str. Vlahuta 44. Freuczel.

Eladó
Oradea, Str. Petru Rareș 12. sz. telek házzal vagy ház nélkül. — Ugyanott egy szoba, konyha kiadó.

Eladó
2 szoba, mellékhelyiségekkel álló magánház. Oradea, Str. Pasteur 111. szám.

Faragott ingaóra
2 m. magas, hónapos huzással eladó. Oradea, Str. Ciorgariu 23—a Dr Patzko

PUHA ÓLMOT
állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t., Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Hilánfelle

Köszönetünk
ifj. Kelemen köszörűnél, Oradea, Piata Mihai Viteazul (Avram Jancu-utca sarok.)

Cserép-
és palatető munkát, jutányos árban készíti, Burzik Sándor cserépező mester, Oradea, Str. Ingusta No. 1.

Jobb mindenest
keresek azonnalra. Cim Oradea, Str. Milano 4.

Részült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No 5

Speciális

műstoppolást vállalok elszakadt, molyragott, kiegészítő ruhákat, harisnyá szemfelszedést. Oradea, Str. Duca 4. sz. Varga.

Lakás

Kapualatti
utcai butorozott szoba azonnal kiadó. Oradea, Str. Nicolae Jiga 7. sz.

2 szobás
fürdőszobás kertes lakás kiadó. Evi bér 18 ezer lei. Oradea, Str. Ciordas 46. sz. a.

Kiadó
3 szobas magánház. — Oradea, Str. Barieri 5. Ért. 5-6 óra között.

Kiadó
május elsejére utcai két szobás lakás mellékhelyiségekkel. Ertekezni: Oradea, Str. Tace Jonescu 41., a kapuval szemben.

Kiadó
utcai szoba, üresen, butorral, esetleg teljes ellátással. Oradea, Str. Andrei Muresan 3.

Házaspár
keres egy szobás esetleg két kis szobás lakást, mellékhelyiségekkel. — Cimeket a kiadoba kér.

Alkalmazás

Mindenes
bejárónó kis családdal felvétetik. Oradea, Str. Regele Carol No. 19. — Ugyanott egy feketeférfi felöltő eladó.